

Svanenmärkning av
Rengöringsmedel

Version 5.5 • 13 mars 2013 - 31 maj 2020

Innehåll

Vad är ett Svanenmärkt rengöringsmedel?	3
Varför välja Svanenmärkning?	3
Vad kan Svanenmärkas?	3
Hur ansöker man?	5
1 Miljökrav	7
1.1 Beskrivning av produkten	7
1.2 Exkluderade eller begränsade ingående ämnen och blandningar	8
2 Effektivitet	18
3 Emballage och användarinstruktioner	19
4 Kvalitets- och myndighetskrav	21
Regler för Svanenmärkning av produkter	22
Efterkontroll	22
Hur länge gäller licensen?	22
Nya kriterier	23

Bilaga 1	Marknadsföring av Svanenmärkta Rengöringsmedel - borttagen bilaga
Bilaga 2	Analys- och testlaboratorier
Bilaga 3	Intyg från producent av rengöringsmedel
Bilaga 4	Intyg från råvaruproducent
Bilaga 5	Användartest
Bilaga 6	Laboratorietest
Bilaga 7	Parfymämnen på "26-listan" (Tvätt- och rengöringsförordningen 648/2004/EEC)
Bilaga 8	Intyg från producent av golvvårdsmedel
Bilaga 9	Intyg från råvaruproducent

026 Rengöringsmedel, version 5.5, 15 mars 2018

Adresser

Nordiska Ministerrådet beslutade 1989 att införa en frivillig officiell miljömärkning, Svanen. Nedanstående organisationer/företag har ansvaret för det officiella miljömärket Svanen på uppdrag av respektive lands regering. För mer information se webbplatserna:

Danmark

Miljømærkning Danmark
Fonden Dansk Standard
Göteborg Plads 1
DK-2150 Nordhavn
Tel: +45 72 300 450
info@ecolabel.dk
www.ecolabel.dk

Island

Norræn Umhverfismerking
á Íslandi
Umhverfisstofnun
Suðurlandsbraut 24
IS-108 Reykjavík
Tel: +354 591 20 00
ust@ust.is
www.svanurinn.is

Finland

Miljömärkning Finland
Uhro Kekkonens gata 4-6 E
FI-00100 Helsingfors
Tel: +358 9 61 22 50 00
joutsen@ecolabel.fi
www.ecolabel.fi

Norge

Miljømerking
Henrik Ibsens gate 20
NO-0255 Oslo
Tel: +47 24 14 46 00
info@svanemerket.no
www.svanemerket.no

Sverige

Miljömärkning Sverige AB
Box 38114
SE-100 64 Stockholm
Tel: +46 8 55 55 24 00
svanen@svanen.se
www.svanen.se

Detta dokument får kopieras endast i sin helhet och utan någon form av ändring. Citat får göras om upphovsmannen Nordisk Miljömärkning omnämns.

Vad är ett Svanenmärkt rengöringsmedel?

Ett Svanenmärkt rengöringsmedel hör till de minst miljöbelastande rengöringsmedlen. Det innehåller ämnen som påverkar miljön så lite som möjligt. Det ställs stränga krav till de ingående ämnena med avseende på både miljö och hälsa. Bland miljökraven kan nämnas att det finns stränga krav om miljöfarliga ämnen samt ämnen som inte lätt bryts ned i vattenmiljön.

Produkternas innehåll av hälsoskadliga ämnen regleras med krav på bland annat parfym, konserveringsmedel och allergena ämnen.

Miljöpåverkan av rengöringsmedel påverkar vattenmiljön då produkterna efter användning släpps ut till vatten. Egenskaper som nedbrytbarhet, bioackumulerbarhet och giftighet för vattenlevande organismer är därför viktiga parametrar för de ingående ämnena.

Miljöpåverkan beror också på hur produkten används. Det finns därför krav om doseringsanvisningar samt krav om effektivitetstest för att visa att produkten är effektiv vid den rekommenderade doseringen. Vidare ställs även krav på emballaget för att minska användningen av emballage.

Rengöringsmedel märkta med Svanen:

- Är ett de av bästa valen med tanke på hälsa och miljö
- Gör effektivt rent med liten mängd och räcker länge
- Har smart förpackning vilket ger färre transporter

Varför välja Svanenmärkning?

- Producenten av rengöringsmedlet får använda varumärket Svanen i sin marknadsföring. Svanenmärket har mycket hög kännedom och trovärdighet inom Norden.
- Svanenmärket är ett kostnadseffektivt och enkelt sätt att kommunicera miljöarbete och miljöengagemang till kunder och leverantörer.
- Miljöfrågor är komplexa och det kan ta lång tid att sätta sig in i specifika frågeställningar. Svanenmärkningen kan ses som en guide till detta arbete.
- Svanenmärkningen innehåller inte bara miljökrav utan också kvalitetskrav eftersom miljö och kvalitet oftast går hand i hand. Det betyder att en Svanlicens också kan ses som en kvalitetsstämpel.

Vad kan Svanenmärkas?

Produktgruppen omfattar rengöringsmedel avsedda för invändig, generell och regelbunden rengöring av:

- fasta ytor (golv, väggar, tak, dörrar, kakel, klinker och fönster – även rengöringsmedel för utvändiga fönsterputs omfattas)
- köksinredning (såsom t.ex. fönster, arbetsbänkar, skåp, spis)
- sanitetsutrymmen (toalett/WC, badkar, dusch, handfat, skåp)

- Även rengörande golvvårdsmedel omfattas av kriterier

Typ av rengöringsmedel som kraven är avsedda för

Produkter till professionell marknad (produkter räknas som professionella om mer än 80 % av försäljningen går till den professionella marknaden) och/eller konsumentmarknaden kan märkas. Produktindelningen ser ut enligt följande underkategorier:

Underkategorier

Rengöringsmedel avsedda för rengöring av fasta ytor (golv, väggar) i form av koncentrerade produkter och RTU-produkter (Ready to use) till professionell marknad innehållande mikroorganismer ingår i produktgruppen. Sprayer (eller produkter som marknadsförs till sprayanvändning) med mikroorganismer omfattas inte av produktgruppen.

Koncentrat, proffs: till denna kategori räknas proffs-produkter som ska spädas ut i vatten innan användning. Detta innefattar produkter till alla ovan nämnda ytor, såsom golv, väggar, tak, fönster, köksbänkar, kakel, WC, badkar och dusch. Tabletter/kapslar till WC och annat ingår i denna kategori.

RTU (Ready-to-use/ redo för användning), proffs: Proffsprodukter som är färdigförtunnande och klara för användning direkt. Detta innefattar produkter till kök, badkar, dusch, o.s.v., men inte till stora ytor* såsom golv.

WC-RTU, proffs: WC-produkter (för professionellt bruk) som är färdigförtunnande och klara för användning direkt ur förpackningen. Detta innefattar endast produkter som ska användas i WC-stolen (danska: WC-kummen), d.v.s. inte andra badrums/sanitetsrengöringsprodukter.

RTU fönster (konsument och proffs): Fönster och glasrengöringsmedel som är färdigförtunnande och klara för användning direkt ur förpackningen.

Koncentrat, konsument: Koncentrerade produkter som ska spädas i vatten före användning, riktade till konsumenter. I detta ingår produkter som är tillför att rengöra ovan nämnda ytor, såsom golv, väggar, tak, fönster, köksbänkar, kakel, WC, badkar och dusch i hemmet. Tabletter/kapslar till WC och annat ingår i denna kategori.

WC-RTU, konsument: WC-produkter (för konsumentbruk) som är färdigförtunnande och klara för användning direkt ur förpackningen. Detta innefattar endast produkter som ska användas i WC-stolen (danska: WC-kummen), d.v.s. inte andra badrums/sanitetsrengöringsprodukter.

RTU, konsument (övrigt): Färdigförtunnande konsumentprodukter som är klara för användning, utan spädning. Detta innefattar produkter till kök, bad o.s.v., men inte stora ytor* såsom golv.

Med RTU-sprayprodukter avses här produkter som har en mekanisk spridnings-/sprayfunktion.

Skumprodukter bedöms som Ready-to-use-produkter, men anses inte vara sprayer och ska därför uppfylla krav som RTU.

Rengörande golvvårdsmedel: Kombinerade produkter som rengör och underhåller golvet. De innehåller filmbildande komponenter såsom polymerer, hartser och/eller vaxer.

** Som stora ytor räknas ytor som t.ex. golv och större badrumsytor såsom kaklade väggar. RTU-produkterna ska vara tänkta till mindre ytor för "punktrengöring".*

Användningsmetod/bruksmetod

Koncentrerade produkter som kan användas **både** genom att förtunna dem före bruk i t.ex. en hink eller som i en högre koncentration kan förtunnas till en sprayflaska ska uppfylla kraven **både** för koncentrat (dosering i hink) och RTU (dosering som spray eller som skum).

Produkter som marknadsförs till både proffs och konsument ska uppfylla kraven för proffs.

Produkter avsedda för flera användningsområden, t.ex. WC och även sanitetsrengöring (väggar, golv o.s.v.) ska uppfylla kraven för samtliga relevanta kategorier.

Produkter som inte kan miljömärkas som rengöringsmedel

Rengöringsmedel som inte kan miljömärkas efter dessa kriterier är de som är avsedda för speciell rengöring såsom:

- ren kalkborttagning
- propplösare, avloppsrengöring
- produkter som begränsar eller hindrar biologisk växt (alger, mögel, bakterier)
- desinfektion, helt eller delvis
- kontinuerlig rengöring, t.ex. doftblock för WC-rengöring
- rengöringsmedel avsedda för frysrum

Rengöringsservetter/wipes med rengöringsmedel kan inte miljömärkas inom kriterierna för rengöringsmedel eller något annat av Svanens nuvarande kriterier. Vid tveksamheter är det Nordisk Miljömärkning som avgör vilka kriterier en produkt kan märkas enligt.

Hur ansöker man?

Ansökning och kostnader

För information om ansökningsprocessen och avgifter för denna produktgrupp hänvisar vi till respektive lands hemsida. För adresser se sidan 2.

Vad krävs?

Ansökan ska bestå av en ansökningsblankett/webbformulär samt dokumentation som visar att kraven är uppfyllda.

Varje krav är markerat med bokstaven K (för krav) samt ett nummer. Alla krav ska uppfyllas för att en licens ska erhållas.

För varje krav är det beskrivet hur kravet ska dokumenteras. Det finns också symboler som används för att underlätta arbetet. Symbolerna är

- Skicka med
- Kravet kontrolleras på plats.

All information som sänds till Nordisk Miljömärkning blir konfidentiellt behandlat. Underleverantörer kan skicka dokumentationen direkt till Nordisk Miljömärkning som också behandlas konfidentiellt.

Licensens giltighetstid

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och tills dess kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Kontroll på plats

I samband med ansökan kontrollerar Nordisk Miljömärkning vanligen på plats att kraven uppfylls. Vid kontrollen ska underlag för beräkningar, original till inskickade intyg, mätprotokoll, inköpsstatistik och liknande som styrker att kraven uppfylls kunna uppvisas.

Frågor

Vid frågor, kontakta gärna Nordisk Miljömärkning, se adresser på sidan 2. Mer information och hjälp vid ansökan kan finnas. Besök respektive lands hemsida för ytterligare information.

1 Miljökrav

Kraven i kriteriedokumentet och tillhörande bilagor gäller för samtliga ingående ämnen i den Svanenmärkta produkten. Föroreningar räknas inte som ingående ämnen och undantas därmed kraven.

Ingående ämnen och föroreningar definieras enligt nedan om inte annat anges i de enskilda kraven.

Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.

Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer $\leq 100,0$ ppm ($\leq 0,01000$ viktprocent, $\leq 100,0$ mg/kg) i den Svanenmärkta produkten.

Föroreningar i en råvara i koncentrationer $\geq 1,0$ % räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, "scavengers" (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over" från andra eller tidigare produktionslinjer.

Vid beräkningarna så räknas produkter i tablett- och kapselform med en dosering på antal gram tablett per liter brukslösning. För tabletter till WC görs beräkningen som antal gram tablett/kapsel per liter vatten, d.v.s. 1 tablett till 1 liter vatten används vid långtidseffekter på miljön (K10), CDV (K11) och nedbrytbarhet (K12).

Vid beräkningar av kemikaliekraven hänvisas till DID-listan ("Detergents Ingredient Database list"), som finns närmare beskriven i bilaga 2. DID-listan innehåller de mest använda ingredienserna till tvätt-, disk- och rengöringsmedel. För ämnen som inte finns på DID-listan finns en vägledning (DID-list part B) om hur man beräknar eller extrapolerar relevanta data. DID-listan finns på miljömärkningssekreterariatens hemsidor. Den DID-lista som antogs i januari 2007, eller senare versioner av den, gäller för beräkning av miljökraven.

Information om krav på analyslaboratorier finns beskrivet i bilaga 2.

1.1 Beskrivning av produkten

K1 Beskrivning av produkten/tjänsten

Ansökaren ska ge detaljerade upplysningar om rengöringsmedlet som ansökan avser. Följande ska uppges:

- Beskrivning av produktens användning, med avseende på om den ska spädas eller användas utan spädning.
- Beskrivning av produktens användningsområde, i enlighet med "Vad kan Svanenmärkas?"

- Är produkten avsedd för professionell marknad eller konsumentmarknad?*

* Produkter räknas som professionella om mer än 80 % av försäljningen går till den professionella marknaden. Om Nordisk Miljömärkning anser det tveksamt om en produkt är en konsumentprodukt eller en proffsprodukt ska den ansökande skicka in försäljningsstatistik eller liknande som visar var produkten säljs.

- Produktbeskrivning t.ex. i form av etikett och/eller tekniskt datablad där användningsområde i enlighet med "Vad kan Svanenmärkas?" och eventuell spädninginstruktion framgår (se även K20).
- Dokumentation som visar vilken marknad produkten är avsedd för (konsument eller professionell). Detta kan visas med marknadsföringsmaterial, produktinformation eller liknande gällande samtliga länder där produkten ska marknadsföras.

K2 Information om recept/formulering

Ansökaren ska ge detaljerade upplysningar om rengöringsmedlets formulering samt bifoga ett säkerhetsdatablad för varje råvara. Informationen om formuleringen ska innehålla:

- Handelsnamn
- Kemiskt namn
- Ingående mängd (både med och utan lösningsmedel t.ex. vatten)
- CAS-nr för varje ingrediens (om en ingrediens består av flera ämnen ska det framgå) och/eller EINECS-nummer för varje ingrediens (om det finns)
- Funktion för varje ingrediens
- DID-nr för ämnen som kan placeras in på DID-listan
- Hälsa- och miljöklassificering

DID-nummer är nummer för ingredienser på DID-listan från 2007 eller senare, som används vid beräkning av kemikaliekrav. DID-listan kan hämtas från Nordisk Miljömärknings hemsidor, se adresser på sidan 2.

- Fullständigt recept för produkten med information i enlighet med kravet.
- Säkerhetsdatablad för varje ingående råvara enligt REACH – kemikalieförordning (1907/2006) bilaga II.

1.2 Exkluderade eller begränsade ingående ämnen och blandningar

K3 Klassificering av produkt

Slutprodukten (rengöringsmedlet) får inte vara klassificerad enligt tabell 1 nedan, enligt CLP-förordning 1272/2008 med senare ändringar:

Tabell 1. Klassificering av produkt

Klassificering	Farokategori och faroangivelse
Faroklass	CLP-förordning 1272/2008
Farlig för vattenmiljön	Kategori akut 1 H400, Kategori: kronisk 1 H410, Kategori: kronisk 2 H411, Kategori: kronisk 3 H412, Kategori: kronisk 4 H413

Akut toxicitet	Kategori 1– 4; H300, H301, H302, H310, H311, H312 H330, H331, H332 Undantag: professionella produkter kan märkas med Akut toxicitet, Kategori 4 med H332, H312, H302 om emballaget är utformat så att användaren inte kommer i kontakt med produkten
Specifik organtoxicitet (STOT) med enstaka och upprepad exponering	STOT SE kategori 1 med H370, kategori 2 med H371, STOT RE kategori 1 med H372, kategori 2 med H373 Sprayprodukter (både konsument och professionella): STOT SE med H335 Eye Dam. 1 med H318
Fara vid aspiration	Kategori 1 med H304
Hud- eller luftvägs-sensibiliserande	Kategori 1, 1a eller 1b med H334, Kategori 1, 1a eller 1b med H317 eller märkas med angivelsen: "Innehåller (namnet på det sensibiliserande ämnet). Kan orsaka en allergisk reaktion."
Frätande eller irriterande verkan på huden	Skin Corr. 1B med H314, Skin Corr. 1A med H314. Undantag: - Professionella produkter där klassningen är satt på grund av pH. - WC-produkter till konsument där klassningen är satt på grund av pH.
Cancerframkallande	Carc. 1A/1B/2 med H350, H350i eller H351
Mutagen	Mut. 1A/B/2 med H340, H341
Reproduktionstoxicitet	Repr. 1A/1B/2 med H360, H361, H362

Var uppmärksam på att det är producenten som är ansvarig för klassificeringen.

- Säkerhetsdatablad för slutprodukten enligt REACH – kemikalieförordning (1907/2006) bilaga II.
- Beskrivning av emballageutformning som visar att användaren inte kommer i kontakt med produkten för de professionella produkter där undantaget från kravet om klassificering med H332, H312 och/eller H302 görs. Dokumentation i form av teknisk beskrivning och bruksanvisning som visar hur användaren undviker kontakt med produkten.
- Dokumentation som styrker att produkten (professionella produkter och WC-produkter till konsument) har fått klassificering som frätande på grund av pH, om undantag görs för H314 skin corr. 1B eller 1A.

K4 CMR-ämnen

Rengöringsmedlet ska inte innehålla ämnen som är, eller kan avspalta ämnen som är cancerogena (Carc), mutagena (Mut) eller reproduktionstoxiska (Rep) med följande farokoder eller riskfraser, eller kombinationer av dem, se tabell 2 nedan:

Tabell 2. Klassificering av ingående ämnen.

Faroklass	Farokategori och faroangivelse CLP-förordning 1272/2008
Cancerframkallande	Carc. 1A eller 1B; H350 Carc. 1A eller 1B; H350i Carc. 2; H351*
Mutagen	Muta. 1A eller B; H340 Muta. 2; H341

Reproduktionsskadlig	Repr. 1A eller 1B; H360F Repr. 1A eller 1B; H360D Repr. 2; H361f Repr. 2; H361d Lact. H362
----------------------	--

* *Undantag: Komplexbildare av typen MGDA och GLDA kan innehålla föroreningar av NTA i råvaran i koncentrationer under 1,0 %, om koncentrationen NTA i rengöringsmedlet är under 0,1 %.*

- Rengöringsmedel: Ifyllt och underskrivet intyg om överensstämmelse med kravet för produkten (bilaga 3 eller likvärdig dokumentation) samt råvarorna (bilaga 4 eller likvärdig dokumentation).
- Golvvårdsmedel: Ifyllt och underskrivet intyg om ovanstående överensstämmelse med kravet för produkten (bilaga 8 eller likvärdig dokumentation) samt råvarorna (bilaga 9 eller likvärdig dokumentation).
- Säkerhetsdatablad för varje ingående råvara enligt REACH – kemikalieförordning (1907/2006) bilaga II (se K2).

K5 Sensibiliserande ämnen (gäller inte för rengörande golvvårdsmedel)

Ingående ämnen får inte vara klassificerade som sensibiliserande/allergiframkallande med följande farokoder:

- H317
- H334
- Kombinationer av H-koderna ovan

Följande ämnen undantas ovanstående – dock inte i sprayprodukter:

- Enzymer (inklusive stabilisatorer och konserveringsmedel i enzymråvaran) och mikroorganismer kan ingå om de är i flytande form eller som inkapslade granulat
- Parfym kan ingå i slutprodukten, se krav K9 för parfym.
- < 0,01 viktprocent konserveringsmedel klassificerade sensibiliserande med resp sens 1, 1a eller 1b H334 och/eller hud sens 1, 1a eller 1b H317 kan ingå i slutprodukten. Se krav K 7 för ytterligare krav på konserveringsmedel. *MIT (2682-20-4) anses vara klassificerat som sensibiliserande.*

För sprayprodukter* och refill till sprayprodukter* gäller:

- Konsumentprodukter: Parfym kan ingå i slutprodukten, Professionella produkter: Parfym får inte ingå i slutprodukten, se krav K9 för parfym.
- Inga allergena konserveringsmedel får ingå

* *Skumprodukter räknas inte som sprayprodukter.*

- Ifyllt och underskrivet intyg om att sensibiliserande ämnen inte ingår i produkten, bilaga 3 (producentens intyg) eller motsvarande. Ifyllt och underskrivet intyg om att råvarorna inte innehåller sensibiliserande ämnen bilaga 4 (råvaruintyg) eller motsvarande.
- Säkerhetsdatablad för varje ingående råvara enligt REACH – kemikalieförordning (1907/2006) bilaga II (se K2).
- Dokumentation av koncentrationen av konserveringsmedel klassificerade som sensibiliserande.
- Dokumentation på säkerhetsdatabladet eller liknande att enzymerna/mikroorganismerna är i flytande form eller i form av icke-dammande granulat.

K6 Ämnen som inte får ingå i slutprodukten eller finnas som aktivt tillsatta ämnen i råvarorna

- a) Följande ämnen/grupper får inte ingå i rengöringsmedlet eller finnas som aktivt tillsatta ämnen i råvarorna:
- Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)
 - Reaktiva klorföreningar, som t.ex. natriumhypoklorit
 - Klororganiska föreningar
 - Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara
 - Benzalkoniumklorid (CAS 8001-54-5)
 - EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid)* och dess salter
 - DTPA (diethylene triamine pentaacetic acid, CAS 67-43-6)LAS (lineara alkylbensulfonater)
 - Fosfor**/**
 - Nanomaterial/-partiklar***
 - Perfluorinerade och polyfluorinerade alkylerad-föreningar (PFAS)
 - Metyldibromoglutaronitrile (MG, CAS 35691-65-7)
 - Nitromusker och polycykliska muskföreningar
 - Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 på EU's prioritetslistan över ämnen, som ska undersökas närmare för hormonstörande effekter. Listan finns att läsa i sin helhet på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)
 - Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic,) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH. Se t.ex. <http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt>
 - Ämnen som värderas som "Substances of very high concern", enligt REACH artikel 59: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp.

* Fasta tvålprodukter (såsom t.ex. sæbespåner/tvålflingor/såpespon) kan ingå med ett maximalt sammanlagt innehåll på upp till 0,06 % EDTA och fosfonater.

** Observera nationell lagstiftning om fosfor där produkten ska säljas/marknadsföras. I Norge regleras fosfor i "Forskrift om begrenning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften)", §2- 12 og § 2-14.*** Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, med undantaget att gränsen för partikelstorleksfördelningen är minskad till 1 % "Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 1 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1-100 nm". Exempel är ZnO, TiO₂, SiO₂, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 1 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.

Observera definitionen av ingående ämne och förorening i avsnitt 1 Miljökrav.

Ifyllt och underskrivet intyg där ovanstående ämnen inte ingår i slutprodukten (bilaga 3 eller motsvarande) och heller inte finns aktivt tillsatta i råvaran (bilaga 4 eller motsvarande).

b) Följande ämnen/grupper får inte ingå i rengörande golvvårdsmedel eller finnas som aktivt tillsatta ämnen i råvarorna:

- Ftalater
- Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)
- Halogenerade och aromatiska lösningsmedel
- EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid)* och dess salter
- DTPA (diethylene triamine pentaacetic acid, CAS 67-43-6)
- LAS (lineara alkylbensulfonater)
- Fosfonater
- Fosfor > 0,20 vikt-%
- Parfym
- Färger och pigmenter
- VOC över 0,5 vikt% (definierad enligt 1999/13/EF som ämnen som vid 20 °C har ett ångtryck >0,010 kPa)
- Ämnen som värderas som "Substances of very high concern", enligt REACH artikel 59:
http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp.
- Nanopartiklar (från nanomaterialer)

Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, med undantaget att gränsen för partikelstorleksfördelningen är minskad till 1 % "Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 1 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1-100 nm". Exempel är ZnO, TiO₂, SiO₂, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 1 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.

Ifyllt och underskrivet intyg där ovanstående ämnen inte ingår i slutprodukten (bilaga 8 eller motsvarande) och heller inte finns aktivt tillsatta i råvaran (bilaga 9 eller motsvarande).

K7 **Konserveringsmedel**

- a) Konserveringsmedel, som ingår i slutprodukt eller i något ingående ämnen får inte vara bioackumulerbara. Konserveringsmedel bedöms som icke bioackumulerande om $BCF < 500$ eller $\log K_{ow} < 4$. Om båda värdena finns tillgängliga, ska värden för högst uppmätta BCF användas.
- b) Koncentration av konserveringsmedel ska vara optimerad i förhållande till produktens volym och det ska genomföras en Challengetest eller motsvarande som visar detta.
- c) Konserveringsmedel är endast tillåtna för att konservera produkten eller råvaran inte för att ge en desinficerande effekt eller anti-mikrobiell funktion.

Dokumentation av BCF eller $\log K_{ow}$ (t.ex. säkerhetsdatablad, se K2).

Bilaga 3 och 4.

Testrapport för genomfört Challengetest eller motsvarande test, som visar att en optimal koncentration av konserveringsmedlet används i produkten. Se bilaga 2 angående krav till testlaboratorier samt för information om Challengetest.

- Ifyllt och undertecknat intyg om att konserveringsmedel endast är tillsatt i syfte att konservera produkt eller råvara (bilaga 3 och 4 eller motsvarande dokumentation).

K8 Färgämnen i rengöringsmedel

- Färgämnen, som ingår i rengöringsmedel eller i ingående ämnen, får inte vara bioackumulerbara. Färgämnen anses inte vara bioackumulerbara om $BCF < 500$ eller $\log K_{ow} < 4,0$. Om det finns upplysningar om både BCF och $\log K_{ow}$, ska värden för högst uppmätta BCF användas. Även färgämnen godkända för livsmedel accepteras. Dokumentation av färgämnets BCF eller $\log K_{ow}$ (t.ex. säkerhetsdatablad, se K2) eller uppge E-nummer.
- Bilaga 3 och bilaga 4.

K9 Parfym i rengöringsmedel

Kravet omfattar samtliga parfymämnen, även parfymämnen i växtextrakt.

- De ingående ämnen som tillsätts i rengöringsmedlet som en parfym ska vara producerade och/eller hanterade i enlighet med International Fragrance Association's (IFRA's) riktlinjer. Producenten ska följa de angivna kraven som finns i IFRA-standarderna angående förbud, begränsad användning och specificerade renhetskriterier för material.
- Parfymämnen som omfattas av krav om deklarerat i Tvätt- och rengöringsförordningen 648/2004/EEC med senare ändringar (se även bilaga 7) får inte ingå i halter > 100 ppm ($>0,010$ %) per ämne (gäller ej sprayprodukter, se krav d) i rengöringsmedel.
- Parfymämnen som klassificeras som H317 och/eller H334 får inte ingå i halter > 100 ppm ($>0,010$ %) per ämne (gäller ej sprayprodukter, se krav d) i rengöringsmedel.
- Sprayer: Parfymämnen som omfattas av krav om deklarerat i Tvätt- och rengöringsförordningen 648/2004/EEC med senare ändringar (se även bilaga 7) och/ eller klassificeras med H317 och/eller H334 får inte ingå i halter > 50 ppm* ($>0,0050$ %) per ämne i rengöringsmedel.
- Parfym får inte ingå i professionella** sprayrengöringsmedel eller dess refill.

* I refill till sprayprodukter kan varje ovan nämnd förening ingå i koncentrationer upp till 0,050 viktprocent (500 ppm), förutsatt att angiven spädning ger en koncentration i den färdigförtunnade produkten under 0,0050 viktprocent (50 ppm).

** Med produkter till professionellt bruk menas här produkter som marknadsförs till användning i professionella sammanhang, såsom institutioner, storkök, restaurang samt inom offentlig sektor.

För produkter som säljs till både proffs och konsument så räknas produkten som en professionell produkt om andelen som säljs till proffs är 80 % eller högre. Vid tveksamheter om produkten är en professionell produkt eller konsumentprodukt kan Nordisk Miljömärkning kräva in dokumentation som styrker var produkten ska säljas.

- Ifyllt och signerat intyg från rengöringsmedelsproducenten och parfymproducenten som visar att parfymen hanterats och/eller tillverkats i enlighet med IFRA's riktlinjer enligt krav 10a. Bilaga 3 och 4 kan användas.
- Ifyllt och signerat intyg från parfymproducenten om innehållet av relevanta parfymämnen i parfymen (t.ex. analyscertifikat för de 26 allergenerna samt information om ämnen klassificerade som H334 och/eller H317) och eventuella växtextrakt. Bilaga 4 eller likvärdig dokumentation kan användas.
- Beräkning av mängden av de 26 allergenerna och ämnen klassificerade som H334 och/eller H317 i slutprodukten.

- Recept enligt krav K2 där det framgår att ingen råvara är tillsatt med funktionen parfym i de professionella sprayprodukterna.

K10 Långtidseffekter på miljön

- Användningen av ämnen som är klassificerade med någon av faroangivelserna H410, H411 eller H412 begränsas enligt följande:

Krav: $FV < GV$

$FV = 100 * C_{H410} + 10 * C_{H411} + C_{H412}$ i gram/liter brukslösning

Där:

FV = Faktörvärde

GV = Gränsvärde

C_{H410} = koncentrationen ämnen med H410 i g/l brukslösning

C_{H411} = koncentrationen ämnen med H411 i g/liter brukslösning

C_{H412} = koncentrationen ämnen med H412 i g/liter brukslösning

Tabell 3: Gränsvärden (GV) för miljöfarliga ämnen för respektive kategorier

Marknad	Kategori	Gränsvärde (GV) (g/l brukslösning)
Konsument	Koncentrerade produkter	0,020
Konsument	Ready-To-Use -produkter till WC	0,50
Konsument	Ready-To-Use -produkter till övriga användningsområden	0,30
Konsument och Proffs	Ready-To-Use -produkter till fönster	0,30
Proffs	Koncentrerade produkter	0,0020
Proffs	Ready-To-Use -produkter till WC	0,10
Proffs	Ready-To-Use -produkter till övriga användningsområden	0,10

- För rengörande golvvårdsmedel gäller följande: Sammanlagt mängd av ämnen som är klassificerade med någon av faroangivelserna H410, H411 eller H412 i kan inte ingå i > 100 mg/g aktivt innehåll. Ämnen med molekylvikt > 700, max diameter > 1,17 nm och en max molekyllängd > 4,3 nm undantas kravet, förutsatt att de har en akvatisk toxicitet $EC_{50}/LC_{50} > 100$ mg/l.

Om upplysningar om ämnets miljöfara inte finns (i form av data angående toxicitet och nedbrytbarhet eller toxicitet och bioackumulerbarhet) tillgängliga räknas ämnet som worst case, dvs. som miljöfarlig med H410.

Tensider som är klassificerade med H412 undantas kravet, förutsatt att de är lätt nedbrytbara* och anaerobt nedbrytbara**.

* I enlighet med DID-listan. Om ämnet inte finns på DID-listan dokumentera enligt testmetod nr 301 A-F eller nr 310 i OECD guidelines for testing of chemicals eller andra motsvarande testmetoder.

** I enlighet med DID-listan. Om ämnet inte finns på DID-listan dokumentera enligt ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988) eller motsvarande testmetoder, där en nedbrytbarhet på minst 60 % uppnås under anaeroba förhållanden.

- Redogörelse av tensider som ska undantas av kravet (mängd, klassificering, nedbrytbarhet)
- Sammanställning av produktens innehåll i viktsprocent av ämnen klassificerade med H410, H411 och H412.
- Bilaga 4 och 3 eller 8 och 9.

- Beräkning enligt formeln ovan som visar att kravet uppfylls.
- Säkerhetsdatablad enligt REACH – kemikalieförordning (1907/2006) bilaga II för varje ingående råvara med redogörelse för ämnets miljöfara (akut/kronisk akvatisk toxicitet, nedbrytbarhet och/eller bioackumulerande egenskaper), som i K2.

K11 CDV – kritisk förtunningsvolym

Den kritiska förtunningsvolymen (CDV) beräknas för alla kemikalier* som ingår i rengöringsmedlet. CDV är ett teoretiskt värde, vilket tar hänsyn till varje ämnes giftighet och nedbrytbarhet i miljön.

* Mikroorganismer undantas kravet om CDV.

Produktens kritiska förtunningsvolym beräknas utifrån den rekommenderade dosering som finns angiven på förpackningen.

Produktens kritiska förtunningsvolym CDV får inte överstiga följande gränsvärde för $CDV_{kronisk}$.

Tabell 4: CDV-gränsvärden

Marknad / Kategori	$CDV_{kronisk}$
Koncentrat, konsument	10500
RTU WC, konsument**	600000
RTU övrigt, konsument	700000
RTU fönster, konsument och proffs	75000
Koncentrat, proffs	9500
RTU WC, proffs*	700000
RTU, proffs	450000
Tvättpolish/golvunderhållsmedel/ rengörande golvvårdsmedel	8000***

** Vattnet i WC medräknas inte som en del av brukslösningen

*** Ämnen med molekylvikt > 700, max diameter > 1,17 nm och en max molekyllängd > 4,3 nm medtas inte i beräkningen. Gräns för CDV_{akut} : 10 000.

CDV beräknas med följande formel och räknas för samtliga ämnen i produkten:

$$CDV_{kronisk} = \sum CDV_i = \sum (dos_i \times DF_i \times 1000 / TF_{i\text{ kronisk}})$$

dos_i = den ingående mängden av varje enskilt ämne "i", i g/l brukslösning

DF_i = nedbrytningsfaktorn för ämne "i", i enlighet med DID-listan

$TF_{i\text{ kronisk}}$ = kronisk toxicitetsfaktor för ämne "i", i enlighet med DID-listan.

Om $TF_{i\text{ kronisk}}$ saknas kan $TF_{i\text{ akut}}$ användas.

- Beräkning av $CDV_{kronisk}$ för rengöringsmedlet.
- Hänvisning till DID-listan, version 2007 eller senare. För ämnen som inte finns på DID-listan ska parametrarna räknas fram enligt vägledningen i DID-listan del B. Den tillhörande dokumentationen ska insändas.

K12 Innehåll av ämnen som inte är aerobt och/eller anaerobt nedbytbara

Produktens totala innehåll av ämnen som inte är aerobt (aNBO) nedbrytbara får inte överstiga nedan angivna gränser per liter brukslösning. Produktens totala innehåll av ämnen som inte är anaerobt (anNBO) nedbrytbara får inte överstiga nedan angivna gränser per liter brukslösning.

aNBO respektive anNBO räknas för samtliga organiska ämnen i rengöringsmedlet.

Observera att alla tensider ska vara aerobt och anaerobt nedbrytbara enligt K13. Se också undantag från kravet på anaerobt nedbrytbarhet för ämnen som inte är tensider (Bilaga 2, punkt 6 Anaerobt nedbrytbarhet).

Tabell 5. Gränser för aNBO och anNBO

Marknad / Kategori	aNBO (g/liter brukslösning)	anNBO (g/liter brukslösning)
Koncentrat, konsument	0,100	0,100
RTU WC, konsument	2,10	6,00
RTU övrigt, konsument	2,00	2,00
RTU fönster, konsument och proffs	2,00	2,00
Koncentrat, proffs	0,045	0,250
RTU WC, proffs	2,25	20,0
RTU, proffs	0,70	0,70

Observera att följande undantag gäller:

- Kumesulfonater (DID 139) som har data på DID-listan, vilka inte stämmer överens med publicerade under HERA-projektet. Följande data kan då användas vid ansökan med kumesulfonater: aNBO = R och DF = 0,05. Då BCF = 1,41 samt $\log K_{ow} = -2,7$ kan kumesulfonater i enlighet med bilaga 2 undantas i beräkningen av anNBO.
- Iminodisuccinat (DID 148, DID 2555) kan uteslutas från beräkningen av anNBO.
- Rengörande golvvårdsmedel undantas från kravet

- Beräkning av koncentration av aNBO och anNBO för rengöringsmedlet i gram/liter brukslösning.
- Hänvisning till DID-listan, version 2007 eller senare. För ämnen som inte finns på DID-listan ska parametrarna räknas fram enligt vägledningen i DID-listan del B. Den tillhörande dokumentationen ska insändas.

K13 Tensider

- a) Alla tensider ska vara lätt nedbrytbara (aerobt).
- b) Alla tensider ska vara anaerobt nedbrytbara.

- Hänvisning till DID-listan daterad 2007 eller senare versioner. Om DID-listan saknar relevant data för tensiden så kan data tas från säkerhetsdatablad under förutsättning att datan är trovärdig samt att testmetoderna är i överensstämmelse med bilaga 2. DID-listans del B visar hur beräkningarna av de olika faktorerna görs. Det är också tillåtet att hänvisa till analogibetraktningar, så länge de är utförda av en kompetent tredje part samt hänvisar till relevant litteratordata som är vetenskapligt värderad.

K14 Mikroorganismer

- a) Produkter med mikroorganismer kan Svanenmärkas om de är rengörande produkter (och ingår i produktgruppsdefinitionen) till den professionella marknaden. Se även krav K5 som utesluter mikroorganismer i sprayprodukter.
- b) Endast mikroorganismer som uppfyller följande krav kan ingå i rengöringsmedel:
- Mikroorganismerna tillhör "Risk group 1" enligt EU direktiv 2000/54/CE
 - Mikroorganismerna innehåller inte följande patogena arter vid screening enligt följande testmetoder eller likvärdiga metoder:
 - E. Coli, testmetod ISO 16649-3:2005
 - Streptococcus (Enterococcus), testmetod ISO 21528-1:2004
 - Staphylococcus aureus, testmetod ISO 6888-1

- Bacillus cereus, testmetod ISO 7932:2004 eller ISO 21871
- Salmonella, testmetod ISO6579:2002 eller ISO 19250
- Mikroorganismerna är DNA-identifierade enligt ett "Strain Identification protocol" (med metoder såsom 16S ribosomal DNA sequencing eller likvärdiga metoder)
- Mikroorganismerna är inte är resistent mot antibiotika av typerna:
 - Aminoglykosider
 - Makrolider
 - Beta-lactamer
 - Tetracykliner
 - Fluorkinoloner eller andra kinolonerenligt EUCAST eller Nordic AST eller annan likvärdig metod.
- Mikroorganismerna får inte vara GMO
- Colony forming units (CFU) > 1,0 x 10⁵ mikroorganismer per ml brukslösning
- Produkterna ska på etikett/produktblad eller i annat marknadsmaterial innehålla följande information:
 - Att produkten innehåller mikroorganismer.
 - Att produkterna inte ska användas i lokaler där personer med nedsatt immunförsvar vistas
 - Instruktioner om att produkterna inte ska användas på ytor som kommer i kontakt med mat
 - Att produkterna inte ska användas i form av spray/sprayapplikation
- Produkter innehållande mikroorganismer ska ha en visad rengörande effekt utöver det generella rengöringstestet i K15 eller K16. Den extra rengörande effekten ska visa att rengöringsmedlet kan bryta ner följande:
 - Protein: proteinnedbrytbarhet visad som nedbrytbarhet på standard kasein agar medium eller genom annan vetenskapligt erkänt medium som visar proteinnedbrytbarhet.
 - Stärkelse: stärkelsenedbrytbarhet visad som nedbrytbarhet på standard stärkelse agar eller genom annan likvärdig vetenskapligt erkänt medium som visar stärkelsenedbrytning.
 - Fett och/eller vegetabilisk olja: nedbrytbarhet visad som nedbrytbarhet på "Spirit Blue"-agar medium eller genom annat likvärdigt vetenskapligt erkänt medium.
- Shelf-life: Visa att bakterierna har en god stabilitet med hjälp av ett stabilitetstest vid rumstemperatur som visar att bakterierna inte minskar mer än 20 % alternativt minskar med < 1log per år enligt ISO 4833-1:2013 (Horizontal method for the enumeration of microorganisms) eller annan likvärdig , vedertagen metod för att räkna bakterier.

Samtliga analyser och tester genomförs på laboratorier som uppfyller kraven i bilaga 2.

Observera att det i Norge råder särslagstiftning för produkter som innehåller mikroorganismer och att de ska uppfylla "FOR 1998-01-22 nr 93" och ska finnas med på www.pib.no. Där relevant så ska även "FOR 2004-06-01 nr 931 uppfyllas".

- Dokumentation som visar att mikroorganismerna tillhör "Risk Group 1"
- Dokument som visar DNA-identifikation.
- Dokumentation i form av testresultat som visar att mikroorganismerna inte är antibiotikaresistenta, att ovan nämnda patogena arter inte ingår samt att GMO inte ingår.

- Dokumentation av Colony Forming Units per ml brukslösning.
- Effektivitetstest som visar att produkten kan bryta ner protein, stärkelse, fett och olja.
- Etikett och marknadsmaterial som visar att produkten är avsedd för professionellt bruk, påföringsmetod samt att ovan angivna krav på informationstext finns med.
- Stabilitetsstudie som visar shelf life enligt ovan.

2 Effektivitet

Kravet innebär att produkten ska vara minst lika bra eller bättre än den produkten den jämförs mot (referensprodukten). För proffsprodukter kan ansökaren välja mellan att utföra testet i form av ett laborietest (K14) eller som ett användartest (K15). För konsumentprodukter finns endast ett laborieförslag.

K15 Effektivitetstest - laborietest

- a) Produkten ska vid en laborietest visas ha lika bra eller bättre rengörings-effektivitet jämfört med en referensprodukt inom samma produktkategori. Produkten ska även ha bättre rengörande effekt än rengöring med enbart vatten.

Om produkten marknadsförs mot både proffs och konsumentmarknad så ska produkten testas i jämförelse med en proffs-produkt.

Testet ska visa på förmåga till borttagning av smuts, i enlighet med beskrivningen i bilaga 6.

Testet ska utföras på ett laboratorium som uppfyller kraven om testlaboratorier i bilaga 2 (punkt 1B).

- b) Om produkten är testad i enlighet med EU Ecolabels test för allrengörings-medel och sanitetsrengöringsmedel (Kommissionens beslut version 28 juni 2011 eller senare version) kan den laborietesten användas.

- c) För rengörande golvvårdsmedel gäller: Professionella produkter:

Dokumentation för genomfört laborietest (Bilaga 6)

Konsumentprodukter:

Dokumentation för genomfört laborietest (Bilaga 6).

Rengörande golvvårdsmedel till konsument som klarar användartesten till professionella produkter behöver inte genomgå ytterligare effektivitetstest.

Produkter godkända till professionell användning, och som ska marknadsföras som konsumentprodukter, behöver inte genomgå ytterligare effektivitetstest.

- Alternativ a: Testrapport innehållande dosering, val av referensprodukt, beskrivning av testmetod, beskrivning av smutsberedning och innehåll, val av ytor, beräkning av EFF (effektivitetsindex), enligt bilaga 6, där det framgår att testprodukten är lika bra eller bättre än referensprodukten samt bättre än vatten.
- Alternativ a: Dokumentation angående testlaboriet som visar att laborietet uppfyller kraven om testlaboratorium i bilaga 2 (punkt 1B).
- Alternativ b: Redogörelse för hur EU Ecolabel-testet har utförts, kompletta resultat från testet.
- Alternativ c: Dokumentation enligt bilaga 6

K16 Effektivitetstest – Användartest (endast proffs produkter)

- a) Produkten ska vid en användartest bedömas vara lika bra eller bättre än en referensprodukt inom samma produktkategori av 80 % av testen.
Produktens effektivitet bedöms utifrån följande tre parametrar:
- Förmåga att ta bort smuts i jämförelse med referensprodukten
 - Skonsamhet mot de rengjorda ytorna i jämförelse med referensprodukten
 - Effektivitet i jämförelse mot referensprodukten
- Testerna genomförs av minst 5 olika användare. Samtliga användare/testare ska fylla i bilaga 5 (a, b eller c beroende på produktkategori). Den ansökande ska sedan sammanställa resultaten i enlighet med bilaga 5e.
- b) Om produkten är testad i enlighet med EU Ecolabels test för allrengöringsmedel och sanitetsrengöringsmedel (Kommissionens beslut version 28 juni 2011 eller senare version) kan den användartesten användas.
- c) För rengörande golvvårdsmedel gäller, skickas dokumentation för användartest enligt bilaga 5d in.

- Alternativ a: Redogörelse för hur testet utförts.
- Alternativ a: Samtliga komplett ifyllda svarsformulär enligt bilaga 5a, b eller c, samt en sammanställning av svaren enligt bilaga 5d.
- Alternativ b: Redogörelse för hur EU Ecolabel-testet har utförts samt kompletta resultat från det testet.
- Alternativ c: Redogörelse för hur testet utförts. Samt samtliga komplett ifyllda svarsformulär enligt bilaga 5d.

3 Emballage och användarinstruktioner**K17 Emballage - plast**

Emballage (inklusive korkar, lock och pumpar) och etiketter som innehåller PVC eller plast baserade på andra typer av halogenerade plaster får inte användas.

- Emballagespecifikation (inklusive etiketter och kork) eller intyg som visar vilken plast som används. Bilaga 3 eller likvärdigt intyg kan användas.

K18 DIN-märkning

Plastförpackningar ska vara märkta enligt DIN 6120 del 2, ISO 11469:2000 eller motsvarande. Korkar, lock och pumpar undantas det här kravet.

- Dokumentation av primäremballaget som visar att märkningen är enligt DIN 6120 eller motsvarande märkning, bilder av produktens märkning eller datablad där märkningen framgår. Märkningen kan också framgå av bifogad etikett, om detta kompletteras med dokumentation för plasttyp från emballageproducent.

K19 VNF, Vikt-Nytta-Förhållande

VNF är ett mått på den mängd emballage som används för att leverera en mängd produkt med viss nytta.

Beräkningen av VNF (gram emballage/liter brukslösning eller aktiv innehåll) görs enligt följande:

- RTU-produkter:
$$VNF_{RTU} = \sum [(V_i + N_i)/(D_i * t_i)] \leq 200,0 \text{ gram emballage/liter brukslösning}$$
- Koncentrerade rengöringsmedel:

$VNF_{\text{koncentrerade}} = \sum [(V_i + N_i)/(D_i * t_i)] \leq 1,20 \text{ gram emballage/liter}$
brukslösning

V_i = Vikt av primäremballage i gram inklusive korkar, påmonterade doseringsanordningar och liknande + eventuella refiller (som säljs per originalflaska) i gram inklusive korkar, påmonterade doseringsanordningar och liknande.

N_i = Vikten (g) av icke-återvunnet (jungfruligt) material i emballagekomponenten i gram.

Om andelen återvunnet material i emballagekomponenten är 0 % så är $N_i = V_i$.

Emballaget anses vara återvunnet om dess råvara insamlas från distributionsledet och/eller konsumentledet. Om råvaran är industriavfall från material- eller emballageproducentens egen produktion anses materialet inte vara återvunnet.

D_i = Antal funktionella doser i primäremballagekomponent (i). För produkter som säljs färdigförtunnade är $D =$ produktvolym (i antal liter).

Om ett primäremballage säljs packad tillsammans med en refill ska D beräknas som summan av de funktionella doserna i bägge emballagen (precis som V är summan av vikten av bägge emballagen (se beskrivning av V)).

t_i = Returtalet. Det vill säga 1+ det antal gånger som emballagekomponenten (i) återanvänds (genom försäljning av refiller). $t = 1$ om emballaget inte återanvänds till samma funktion (engångsemballage).

$t > 1$ kan endast användas om det finns dokumenterat att förpackningen återanvänds flera gånger till samma ändamål.

- Rengörande golvvårdsmedel:

$$VNF = \text{SUM} ((V_i + N_i)/D_i) < X$$

$X = 2,5 \text{ g/g}$ aktivt innehåll för konsumentprodukter och

$X = 1,0 \text{ g/g}$ aktivt innehåll för professionella produkter

V_i = Vikten av emballagekomponenten i (gram)

N_i = Vikten av ej-recirkulerat material i emballagekomponenten i (gram)

D_i = Produktens innehåll av aktiva komponenter (gram)

- Intyg/dokumentation från emballageproducenten om materialtyp av förpackningskomponenterna (t.ex. kork, spraymunstycke, flaska och etiketter)
- Beräkning av vikt-nytta förhållandet (VNF) samt eventuell dokumentation om återanvändning av emballaget.
- Intyg från emballageproducenten angående andel återvunnet material, om det används återvunnet/recirkulerat material.
- Om $t > 1$: Dokumentation i form av försäljningsstatistik eller liknande som visar hur många refiller som säljs per originalförpackning.

K20 Retursystem

Den nordiska kriteriegruppen beslutade den 9 oktober 2017 att ta bort detta krav.

K21 Informationstext samt användar- och doseringsinformation

- Informationstexten på emballaget ska följa detergentförordningen 648/2004/EC och 907/2006/EC.
- Tydliga användarinstruktioner för hur produkten ska användas.

- Det ska klart framgå vilket bruksområde produkten har (se avsnitt "Vad kan Svanenmärkas")
 - Om produkten ska spädas/förtunnas före användning så ska rekommenderad dosering vid normal besmutsning/eller normal användning tydligt och lättförståeligt anges på emballage och i tekniskt produktdatablad (om det finns).
 - För konsumentprodukter ska doseringen finnas angiven som x antal milliliter till y liter vatten eller som z antal korkar till y liter vatten.
 - För produkter som är avsedda för professionellt bruk kan doseringen anges som till exempel x antal ml eller motsvarande y pumpslag eller liknande per z liter vatten. På informationsblad eller tekniskt datablad ska en rekommendation till doseringsutrustning anges (t.ex. pump, mätbägare, pipett eller liknande).
- Etikett, utkast av etikett eller kopia av informationen (informationstext samt användarinstruktion) på primäremballage och tekniskt produktdatablad (om det finns). Informationen på etiketter och produktdatablad ska finnas på de språk där produkten marknadsförs.

4 Kvalitets- och myndighetskrav

För att säkerställa att Svanens krav uppfylls ska följande rutiner vara implementerade.

Om rengöringsmedlet har ett certifierat miljöledningssystem enligt ISO 14 001 eller EMAS, där följande rutiner är implementerade räcker det att den ackrediterade revisorn intygar att kraven nedan implementerats.

K22 Lagar och förordningar

Licensinnehavaren ska säkerställa att relevanta gällande lagar och bestämmelser för säkerhet, arbetsmiljö, miljölagstiftning och anläggningsspecifika villkor/koncessioner följs på samtliga tillverkningsställen för den Svanenmärkta produkten.

Ingen dokumentation krävs men Nordisk Miljömärkning kan dra in licensen om kravet inte uppfylls.

K23 Ansvarig för Svanen

Det ska finnas en ansvarig på företaget för att Svanens krav uppfylls samt en kontaktperson mot Nordisk Miljömärkning.

- Organisationsstruktur som visar ansvariga för ovanstående.

K24 Dokumentation

Licensinnehavaren ska kunna uppvisa kopia av ansökan samt fakta- och beräkningsunderlag (inklusive testrapporter, dokument från underleverantörer och liknande) för den dokumentation som sänts in i samband med ansökan.

- Kontrolleras på plats.

K25 Rengöringsmedlets kvalitet

Licensinnehavaren ska garantera att kvaliteten i produktionen av det Svanenmärkta rengöringsmedlet inte försämras under licensens giltighetstid.

- Rutiner för att sammanställa och vid behov åtgärda reklamationer/klagomål gällande kvaliteten på de Svanenmärkta rengöringsmedlen.

K26 Planerade ändringar och oförutsedda avvikelser

Planerade produktions- eller marknadsrelaterade ändringar och oförutsedda avvikelser som påverkar Svanens krav ska skriftligen meddelas Nordisk Miljömärkning.

- Rutiner som visar hur planerade ändringar hanteras.
- Rutiner som visar hur oförutsedda avvikelser hanteras.

K27 Spårbarhet

Licensinnehavaren ska ha spårbarhet på det Svanenmärkta rengöringsmedlet i produktionen.

- Beskrivning/rutiner över hur kravet uppfylls.

K28 Marknadsföring

Kravet är borttaget enligt beslut av Föreningsstyrelsen den 17 november 2014.

Regler för Svanenmärkning av produkter

När Svanenmärket används ska även produktens licensnummer skrivas ut.

Mer information om regler, avgifter och grafiska riktlinjer finns på www.svanen.se/regelverk/

Efterkontroll

Nordisk Miljömärkning kan kontrollera att rengöringsmedlet uppfyller Svanens krav även efter att licens har beviljats. Det kan t.ex. ske genom besök på plats eller stickprovskontroll.

Visar det sig att rengöringsmedlet inte uppfyller kraven kan licensen dras in.

Stickprov kan även tas i handeln och analyseras av ett opartiskt laboratorium. Uppfylls inte kraven kan Nordisk Miljömärkning kräva att licensinnehavaren betalar analyskostnaderna.

Hur länge gäller licensen?

Nordisk Miljömärkning fastställde version 5 av kriterierna för Rengöringsmedel den 13 mars 2013 och de gäller till och med 31 mars 2017.

På sekretariatsledarmötet den 12 november beslutades det att det i avsnittet "Vad kan Svanenmärkas?" samt i K5 skulle tydliggöras att skumprodukter inte räknas som sprayprodukter. Den nya versionen heter 5.1.

På Nordiska Miljömärkningsnämndens möte den 11 juni 2014 beslutades det att göra det möjligt att miljömärka rengöringsmedel för den professionella marknaden innehållande mikroorganismer. I samband med detta har produktgruppsdefinitionen ändrats, K5 uppdaterats, K14 om mikroorganismer lagts till samt att bilagorna 5a-c uppdaterats gällande test av produkter innehållande mikroorganismer. Redaktionella ändringar i K12 och K19 har samtidigt införts. Den nya versionen heter 5.2.

Den Nordiska Kriteriegruppen beslutade per capsulam den 30 mars 2016 att förlänga kriterierna med 9 månader. Den 17 november 2014 beslutade Föreningsstyrelsen att krav K28 Marknadsföring ska tas bort. Den nya versionen heter 5.3 och är giltig till 31 december 2017.

På Nordiska Miljömärkningsnämndens möte den 8 november 2016 beslutades det enligt evalueringen att lägga till utvändig fönsterputs, ugnrensmedel samt rengörande golvvårdsmedel till produktgruppsdefinitionen. Samtidigt har även hänvisningar till utgången lagstiftning tagits bort. Den Nordiska Kriteriegruppen beslutade per capsulam den 21 december 2016 att förlänga kriterierna med 9 månader. Den nya versionen heter 5.4 och är giltig till 31 oktober 2019.

Den 9 oktober 2017 beslutade den nordiska kriteriegruppen att ta bort K20 retursystem. Och den 15 mars 2018 beslutade den nordiska kriteriegruppen att förlänga kriterierna med 7 månader till och med 31 maj 2020. Den nya versionen heter 5.5.

Miljömärkningslicensen gäller så länge kriterierna uppfylls och till dess kriterierna slutar gälla. Kriterierna kan förlängas eller justeras, i sådana fall förlängs licensen automatiskt och licensinnehavaren meddelas.

Senast 1 år innan kriterierna slutar gälla meddelas vilka kriterier som ska gälla efter kriteriernas sista giltighetsdatum. Licensinnehavaren erbjuds då möjlighet att förnya licensen.

Nya kriterier

I kommande kriterier kommer bl.a. följande områden att utvärderas:

- Möjlighet att dela upp H410 -ämnena i undergrupper enligt ekotoxicitetsvärden.
- Undersöka effekter av den ändrade miljöfaroklassificeringen av tensider och möjligheter att stryka eller ändra undantaget i K10.
- Relevans att tillsätta andra smutstyper (så som protein och stärkelse) till effektivitetstest.
- Relevans av begränsning CMR-, PBT- och SVHC-ämnen även i förpackningarna.
- Relevans av ett krav att producenterna ska erbjuda pump eller annan doseringsanordning för professionella produkter.
- Möjlighet och relevans att ställa krav att även branschavtal angående logistik, optimalisering och distribution samt transport ska uppfyllas.
- Möjlighet att ställa mer specifika krav till retursystem av emballage.
- Möjlighet att ställa relevanta krav för att minska mängden färg i produkterna.
- Möjlighet att utvidga produktgruppen med produkter som idag faller utanför produktgruppsavgränsningen

Bilaga 1 Marknadsföring av Svanenmärkta Rengöringsmedel - borttagen bilaga

Bilagan är borttagen enligt beslut av Föreningsstyrelsen den 17 november 2014.

Bilaga 2 Analys- och testlaboratorier

1A Krav till analyslaboratoriet

Följande gäller för tester rörande ekotoxiska effekter och Challengetester. Analyslaboratoriet ska vara kompetent och opartiskt enligt nedan.

Analyslaboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

För Challengetest kan även sökandens analyslaboratorium/mätning godkännas för att genomföra analyser och mätningar om:

- Producenten har ett kvalitetssystem där provtagning och analyser ingår och som är certifierat enligt ISO 9000-serien.
- Testmetoden för Challengetestet ska ingå i kvalitetssystemet.
- Nordisk Miljömärkning ska ha tillgång till all rådata från testet.

1B Krav till laboratorium vid effektivitetstest

Laboratoriet ska uppfylla de allmänna kraven enligt standarden EN ISO 17025 eller vara ett officiellt GLP-godkänt analyslaboratorium.

Sökandens analyslaboratorium/mätning kan godkännas för att genomföra effektivitetstester om:

- Producenten har ett kvalitetssystem där effektivitetstestet ingår och som är certifierat enligt ISO 9000-serien.
- Testmetoden för effektivitetstestet ska ingå i kvalitetssystemet.
- Nordisk Miljömärkning ska ha tillgång till all rådata för effektivitetstestet.

2 Ekotoxikologiska testmetoder

Internationella testmetoder (OECD Guidelines for Testing of Chemicals, ISBN 92-64-1222144) eller likvärdiga metoder ska användas för dokumentation. Om likvärdiga metoder används ska dessa bedömas av en oberoende instans för att säkerställa att även resultaten är likvärdiga. De relevanta testmetoder som ska användas anges nedan.

3 Akut akvatisk toxicitet

För akut akvatisk toxicitet används testmetod nr 201, 202 och 203 i OECD guideline for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144) eller andra likvärdiga testmetoder.

4 Bioackumulering

Om ett ämne testats för bioackumulerbarhet på fisk enligt OECD 305 A-E och dess biokoncentrationsfaktor (BCF) är > 500 anses ämnet vara bioackumulerbart. Om inte BCF-värde finns, anses ett ämne vara bioackumulerbart om ämnets $\log K_{ow} \geq 4,0$ enligt 107, 117 eller 123 OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-

64-1222144) eller motsvarande, såvida inte annat påvisats. Om högst uppmätta $BCF \leq 500$ anses ämnet inte vara bioackumulerbart även om $\log K_{ow} \geq 4,0$.

OECDs testanvisning 107 kan inte tillämpas på ytaktiva ämnen som har både fett- och vattenlösande egenskaper. Baserat på vad man vet i dag, måste det för sådana ämnen visas med en hög grad av säkerhet att de och deras nedbrytningsprodukter inte utgör någon fara för vattenlevande organismer i ett längre tids-perspektiv.

Datamodeller (så som BIOWIN) accepteras, men om resultaten av modellberäkningar ligger nära gränsvärden eller Nordisk Miljömärkning har motsägande data, kan säkrare information krävas.

5 Aerob nedbrytbarhet

För lätt biologisk nedbrytbarhet används testmetod nr 301 (A till F) eller 310 i OECD guidelines for testing of chemicals (ISBN 92-64-1222144).

Andra vetenskapligt accepterade testmetoder kan också användas. Testresultat från sådana metoder ska då värderas av en opartisk instans.

6 Anaerob nedbrytbarhet

För anaerob nedbrytbarhet används ISO 11734, ECETOC nr 28 (juni 1988), OECD 311 eller likvärdiga testmetoder. För att ett ämne ska betraktas som anaerobt krävs > 60 % mineralisering efter max 60 dagar (motsvarar >60 % ThOD/ThCO₂ eller > 70 % DOC reduktion).

Ämnen som inte är tensider och inte finns på DID-listan kan undantas krav om anaerob nedbrytbarhet om de är aerobt nedbrytbara *och* inte är giftiga för vattenlevande organismer ($IC_{50}/EC_{50}/LC_{50} > 10$ mg/l), *och* om något av följande kriterium samtidigt uppfylls:

- Lätt nedbrytbara och har låg adsorption ($A < 25$ %)
- Lätt nedbrytbara och har hög desorption ($D > 25$ %)
- Lätt nedbrytbara och inte potentiellt bioackumulerbara

För bestämning av adsorption/desorption används metod 106 i OECD Guidelines eller ISO CD 18749 "Water quality –Adsorption of substance activated sludge".

7 DID-listan

DID-listan är en gemensam lista för EU:s miljömärkning och Nordisk Miljömärkning. Listan är utarbetad i samarbete med intressenter från både konsument- och miljöorganisationer samt industrin. Den innehåller information om giftighet och nedbrytbarhet för en rad ämnen som kan tänkas användas för produkter inom det kemisk tekniska området. Ämnena som finns på DID-listan är inte ett uttryck för vilka ämnen som finns i miljömärkta produkter.

DID-listan kan inte användas för dokumentation av toxicitet för de enskilda ämnena i anslutning till klassificeringsreglerna. Här ska uppgifter från säkerhetsdatablad, litteratur eller råvaruproducent användas.

Den separata DID-listan kan rekvireras hos miljömärkningsorganisationen eller via respektive lands webbplats, se sidan 2 i kriteriedokumentet. Listan finns även på:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/did_list_en.htm

För ämnen som inte omfattas av listan bestäms faktorerna enligt beskrivet i DID-listan part B, se:

http://ec.europa.eu/environment/ecolabel/ecolabelled_products/categories/pdf/did_list/didlist_part_b_en.pdf

För de här kriterierna gäller DID-listan som är fastställd i januari 2007 eller senare versioner.

För beräkning av CDV i K11 finns räkneark som kan användas, dessa tillhandahålls från Nordisk Miljömärkning samt finns att hämta på den svenska och den danska hemsidan:

Sverige: <http://www.svanen.se/Vara-krav/Svanens-kriterier/kriterie/?productGroupID=15>

Danmark: <http://www.ecolabel.dk/da/blomsten-og-svanen/kriterier/vis-produktgruppe?produktgruppeid=026&projektgruppe=Svanen>

Om data för kronisk toxicitet inte finns tillgängliga kan akut data och den tillhörande säkerhetsfaktorn användas för att uppskatta den kroniska toxicitetsfaktorn.

8 **Challengetest**

För att undvika onödigt tillsättande av konserveringsmedel samt att säkra att mängden konserveringsmedel är tillräcklig ställs krav på att tillsatt mängd konserveringsmedel ska vara optimerat i förhållande till produktens volym. Detta dokumenteras via ett challengetest, vilket utförs i samband med utveckling av produkten.

Challengetest är en massbeteckning för test till att bestämma den rätta/nödvändiga mängden konserveringsmedel i produkter. Detta görs genom att tillsätta olika koncentrationer konserveringsmedel till en rad prover samt ett prov utan tillsatt konservering. Proverna tillsätts en blandning av bakterier, jäst- och mögelsvampar och testas för tillväxt av dessa organismer efter 7 dagar. Detta fortsätter sedan minimum i 28 dagar (vissa tester kräver minimum 6 veckor). Den lägsta koncentration av konserveringsmedel där det inte förekommer påväxt är den rätta/optimala mängden konserveringsmedel för produkten. Olika producenter och leverantörer av konserveringsmedel har olika Challengetest/metoder som de använder för att bestämma rätt halt konserveringsmedel. Det handlar bland annat om följande tester: Koko Test (Test Method SM 021), USP Challenge Test (US Pharmacopoeia) och CTFA Challenge Test (Cosmetics Toiletries and Fragrance Association).

Bilaga 3 Intyg från producent av rengöringsmedel

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av rengöringsmedel. För att kunna fylla i följande intyg ska intyg finnas för samtliga råvaror (bilaga 4 eller motsvarande intyg).

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid tidpunkten för ansökan baserat på tester och/eller intyg från råvaruproducenter. Med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Produktens namn: _____

- Konsumentprodukt/Produkt till detaljhandeln
- Professionell produkt*

* Produkter räknas som professionella om mer än 80 % av försäljningen går till den professionella marknaden

Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningssprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.

Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer $\leq 100,0$ ppm ($\leq 0,01000$ viktprocent, $\leq 100,0$ mg/kg) i den Svanenmärkta produkten.

Föroreningar i en råvara i koncentrationer $\geq 1,0$ % räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, "scavengers" (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over" från andra eller tidigare produktionslinjer.

K4: Innehåller produkten ämnen som är klassificerade som eller som kan avspalta ämnen som är cancerogena (Carc), mutagena (Muta), reproduktionsskadliga eller skadliga för ammande barn (Lact.), enligt tabell 2? Ja Nej

K5: Innehåller produkten ämnen som är klassificerade som sensibiliserande/allergi-framkallande med H334/R42 och/eller H317/R43 (se även särkrav för parfymer i K9)? Ja Nej

K6: Innehåller produkten:

APEO (alkylfenoletoxylater) och/eller APD (alkylfenolderivat) Ja Nej

Reaktiva klorföreningar, t.ex. natriumhypoklorit Ja Nej

Klororganiska föreningar Ja Nej

Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara Ja Nej

Benzalkoniumklorid (CAS 8001-54-5) Ja Nej

EDTA (etylendiamintetraättiksyra) och/eller dess salter Ja Nej

DTPA (diethylene triamine pentaacetic acid, CAS 67-43-6)	Ja ☐	Nej ☐
LAS (lineara alkylbenzensulfonater)	Ja ☐	Nej ☐
Fosfor	Ja ☐	Nej ☐
Nanomaterial/-partiklar <i>(Nanomaterial/-partiklar definieras som "Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 1 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1-100 nm". Exempel är ZnO, TiO₂, SiO₂ och Ag. Polymeremulsioner räknas här inte som nanomaterial.)</i>	Ja ☐	Nej ☐
Perfluorinerade och polyfluorinerade alkylerad föreningar (PFAS)	Ja ☐	Nej ☐
Metyldibromoglutaronitril (MG, CAS 35691-65-7)	Ja ☐	Nej ☐
Nitromusker och/eller polycykliska muskföreningar	Ja ☐	Nej ☐
Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 på EU's prioritetlista över ämnen, som ska undersökas närmare för hormonstörande effekter. Listan finns att läsa i sin helhet på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)	Ja ☐	Nej ☐
Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic,) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH. Se t.ex. http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt	Ja ☐	Nej ☐
Ämnen som värderas som "Substances of very high concern", enligt REACH artikel 59: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp	Ja ☐	Nej ☐
K7: Ingår konserveringsmedel i produkten?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange logK _{ow} eller BCF: _____		
Är konserveringsmedel endast är tillsatt i syfte att konservera produkten?	Ja ☐	Nej ☐
K8: Ingår färgämnen i produkten?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange logK _{ow} , BCF eller E-nr: _____		
K9: Innehåller produkten parfymämnen och/eller växtextrakt?	Ja ☐	Nej ☐
K9a: Om ja, är parfymen hanterad enligt IFRA riktlinjer?	Ja ☐	Nej ☐
K10: Innehåller produkten ämnen klassificerade med följande faroangivelser/riskfraser:		
H410 / R50/53?	Ja ☐	Nej ☐
H411 / R51/53?	Ja ☐	Nej ☐
H412 / R52/53?	Ja ☐	Nej ☐
K14: Innehåller produkten mikroorganismer?	Ja ☐	Nej ☐
Emballage (K17, K20):		
K20: Innehåller emballaget (inklusive korkar, lock, pumpar och etiketterna) PVC eller andra typer av halogenerade plastmaterial?	Ja ☐	Nej ☐
K23: Uppfylls relevanta nationella regler, lagstiftning och/eller branschavtal beträffande återvinningssystem för produkter och emballage i de nordiska länderna där de Svanenmärkta produkterna marknadsförs/ska marknadsföras?		
Finland (t.ex. PYR)	Ja ☐	Nej ☐
Sverige (REPA)	Ja ☐	Nej ☐
Norge (Grønt Punkt)	Ja ☐	Nej ☐

Om det kryssats ja för någon av ovanstående frågor (med undantag för K16 och K19) anges namn, CAS-nr, koncentration och anledningen för tillsatsen av respektive ämne:

Vid ändringar i sammansättningen av produkten ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum:	Företagsnamn/stämpel:
Ansvarig person:	Ansvarig persons underskrift:

Bilaga 4 Intyg från råvaruproducent

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av rengöringsmedel.

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid detta tidpunkten. Med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktigad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Råvarans namn: _____

Ja Nej

Tillåter ni att denna bilaga ingår i Nordisk Miljömärknings interna kemikaliedatabas?

Ja – underskriven bilaga ska bara skickas in en gång och kan därefter användas i handläggning av alla ansökningar i alla länderna

Nej – det ska skickas in en ny underskriven bilaga får varje ansökare

Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.

Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer $\leq 100,0$ ppm ($\leq 0,01000$ viktprocent, $\leq 100,0$ mg/kg) i den Svanenmärkta produkten.

Föroreningar i en råvara i koncentrationer $\geq 1,0$ % räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, "scavengers" (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over" från andra eller tidigare produktionslinjer.

Om något av nedanstående ämnen ingår i råvaran, oavsett om det är som förorening eller inte och oavsett mängd ska detta anges på sidan 2 av intyget.

K4: Innehåller råvaran ämnen som är klassificerade som eller som kan avspalta ämnen som är cancerogena (Carc), mutagena (Muta), reproduktionsskadliga eller skadliga för ammande barn (Lact.), enligt tabell 2?

Ja Nej

K5: Innehåller råvaran ämnen som är klassificerade som sensibiliserande/allergiframkallande med H334/R42 och/eller H317/R43 (se även särkrav för parfymer i K9)?

Ja Nej

K6: Innehåller råvaran:

APEO (alkylfenoletoxylater) och/eller APD (alkylfenolderivat)

Ja Nej

Reaktiva klorföreningar, t.ex. natriumhypoklorit

Ja Nej

Klororganiska föreningar

Ja Nej

Kvartenära ammoniumsalter som inte är lätt nedbrytbara	Ja ☐	Nej ☐
Benzalkoniumklorid (CAS 8001-54-5)	Ja ☐	Nej ☐
EDTA (etylendiamintetraättiksyra) och/eller dess salter	Ja ☐	Nej ☐
DTPA (diethylene triamine pentaacetic acid, CAS 67-43-6)	Ja ☐	Nej ☐
LAS (lineara alkylbenzensulfonater)	Ja ☐	Nej ☐
Fosfor	Ja ☐	Nej ☐
Nanomaterial/-partiklar <i>(Nanomaterial/-partiklar definieras som "Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 1 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1-100 nm". Exempel är ZnO, TiO₂, SiO₂ och Ag. Polymeremulsioner räknas här inte som nanomaterial.)</i>	Ja ☐	Nej ☐
Perfluorinerade och polyfluorinerade alkylerad föreningar (PFAS)	Ja ☐	Nej ☐
Metyldibromoglutaronitril (MG, CAS 35691-65-7)	Ja ☐	Nej ☐
Nitromusker och/eller polycykliska muskföreningar	Ja ☐	Nej ☐
Ämnen som anses vara potentiellt hormonstörande i kategori 1 eller 2 på EU's prioritetslistan över ämnen, som ska undersökas närmare för hormonstörande effekter. Listan finns att läsa i sin helhet på http://ec.europa.eu/environment/chemicals/endocrine/pdf/final_report_2007.pdf (bilaga L, sida 238 och framåt)	Ja ☐	Nej ☐
Ämnen som har evaluerats i EU att vara PBT (Persistent, bioaccumulable and toxic,) eller vPvB (very persistent and very bioaccumulable), i enlighet med kriterierna i bilaga XIII i REACH. Se t.ex. http://esis.jrc.ec.europa.eu/index.php?PGM=pbt	Ja ☐	Nej ☐
Ämnen som värderas som "Substances of very high concern", enligt REACH artikel 59: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp	Ja ☐	Nej ☐
K7: Ingår konserveringsmedel i råvaran?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange logK _{ow} eller BCF: _____		
Är konserveringsmedel endast är tillsatt i syfte att konservera råvaran?	Ja ☐	Nej ☐
K8: Ingår färgämnen i råvaran?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange logK _{ow} , BCF eller E-nr: _____		
K9: Innehåller råvaran parfymämnen och/eller växtextrakt?	Ja ☐	Nej ☐
K9b-d: Om ja (krav 9), innehåller parfymen ämnen som omfattas av krav om deklarering i Tvätt- och rengöringsförordningen 648/2004/EEC med senare ändringar (se bilaga 7) och/eller parfymämnen klassificerade som H334/R42 och/eller H317/R43?	Ja ☐	Nej ☐
K10: Innehåller råvaran ämnen klassificerade med följande faroangivelser/riskfraser:		
H410 / R50/53?	Ja ☐	Nej ☐
H411 / R51/53?	Ja ☐	Nej ☐
H412 / R52/53?	Ja ☐	Nej ☐
K14: Innehåller råvaran mikroorganismer?	Ja ☐	Nej ☐

Om det kryssats ja för någon av ovanstående frågor anges namn, CAS-nr., koncentration i råvaran och anledningen för tillsatsen av respektive ämne (t.ex. om ämnet ingår som förorening, additiv o.s.v.):

Vid ändringar i sammansättningen av råvaran ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum:	Företagsnamn/stämpel:
Ansvarig person:	Ansvarig persons underskrift:

Bilaga 5 Användartest

Denna bilaga beskriver ramarna för hur ett användartest för **professionella produkter** ska genomföras. Målet med testet är att visa att den produkt som söker Svanenmärkning (testprodukten) är lika bra eller bättre än jämförelseprodukten. Testet ska även visa om testprodukten skadar de ytor som produkten marknadsförs för.

Kvalitetskrav

Minst 80 % av användarna ska anse att produkten är bättre eller lika bra som jämförelseprodukten för att produkten ska anses ha uppfyllt effektivitetskravet.

Testpersoner

Testpersonerna ska vara professionella användare* av rengöringsmedel. Minst 5 professionella användare ska testa produkterna. De 5 personerna ska vara slumpvis utvalda och ska komma från 5 olika verksamheter/institutioner/företag.

** Konsumentprodukter hänvisas till laborietestet*

Jämförelseprodukt

Testprodukten ska jämföras mot en produkt som användaren normalt använder och ska vara en produkt med användningsområde som testprodukten. Test- och jämförelseprodukt kan inte vara samma produkt. Testprodukt och jämförelseprodukt kan vara från samma producent.

Mikroorganismbaserade produkter ska jämföras mot en motsvarande produkt utan mikroorganismer.

Genomförande av testet

Testen ska utföras på den typ av ytor som är relevant för testprodukten i enlighet med vad som anges på etiketten.

Doseringen ska vara den som angetts på etiketten som lägsta dosering vid normal besmutsning för testprodukten. D.v.s. om normaldoseringen på etiketten angetts som ett intervall, så ska den lägsta doseringen i intervallet användas. På samma sätt ska doseringen för jämförelseprodukten vara den på etiketten lägsta angivna doseringen till normal besmutsning.

Produkten ska användas minst 5 gånger på samma ställe.

Frågeformulär till effektivitetstest

Det finns 3 frågeformulär för användartest:

- Allrengöringsmedel och köksprodukter (bilaga 5a)
- Sanitetsrengöringsmedel (bilaga 5b)
- Fönster och glas (bilaga 5c)
- Rengörande golvvårdsmedel (bilaga 5d)

Varje testperson ska fylla i och besvara samtliga frågor i frågeformuläret. Ett formulär fylls i per produkt.

Samtliga svar sammanställs i en tabell, se tabell 1-3 i bilaga 5e, där det framgår hur många som har svarat samt hur många som lämnat respektive svar. Ansökaren ansvarar även för att dokumentera vilka som fick frågeformuläret samt hur stor svarsfrekvensen var.

Det ska framgå att testproduktens recept är detsamma vid effektivitetstestet som det som sänds in vid ansökan om Svanenmärkning.

Dokumentationskrav

Följande dokumentation ska sändas in till Nordisk Miljömärkning:

- Beskrivning av hur testpersonerna har valts ut samt hur många som har fått frågeformuläret.
- Alla komplett besvarade frågeformulär från testpersonerna
- Sammanställning av resultatet av de mottagna frågeformulären (se tabell 1-3 nedan)

Testproduktens recept ska vara detsamma som det som skickats in för ansökan om miljömärkning.

Bilaga 5a Effektivitetstest för allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel

Följande frågeformulär ska besvaras (alla frågor) av varje testperson.

Information om testet

Namn på testprodukten (den produkt som ansöker om Svanenmärkning):

Dosering av testprodukt: _____

Namn på jämförelseprodukt (= den produkt som normalt används):

Dosering av jämförelseprodukt: _____

Vilken typ av ytor har testprodukten använts på? Ange material, såsom sten, kakel, linoleum, trä, målade ytor, rostfria bänkar.

Golv: _____

Bord: _____

Inredning: _____

Vägg: _____

Tak: _____

Annat: _____

Testperiod

Startdatum: _____ Slutdatum: _____

Hur många gånger har testprodukten testats på samma ställe under den angivna testperioden? _____

Hur länge har du använt jämförelseprodukten? _____

Cirka hur ofta används jämförelseprodukten? _____

Användning

Hur har produkten använts (maskinellt, manuellt, osv)? _____

Var har produkten använts. På vilka bruksområden har produkten använts? (kök, badrum, skola, kontor, restaurang, hotell)?

Vilken typ av smuts är den mest problematiska inom detta område?

Bedömning av produkten:

När testperioden avslutas ska testprodukten jämföras med jämförelseprodukten och bedömmas enligt följande tabell:

	Sämre	Likvärdig	Bättre
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens skonsamhet på de rengjorda ytorna i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), d.v.s. förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Kommentarer: _____

Information om teststället/testföretaget

Rengöringstestet och tillhörande bedömning är genomfört av:

Företagets namn: _____

Företagets adress:

Kontaktperson: _____

Telefon: _____

Om det uppstår frågor kring testet så kontaktas i första hand producenten av produkten, men Nordisk Miljömärkning kan även komma att kontakta testpersonen vid tveksamheter.

Bilaga 5b Effektivitetstest för sanitets- rengöringsmedel

Följande frågeformulär ska besvaras (alla frågor) av varje testperson.

Information om testet

Namn på testprodukten (den produkt som ansöker om Svanenmärkning):

Dosering av testprodukt: _____

Namn på jämförelseprodukt (= den produkt som normalt används):

Dosering av jämförelseprodukt: _____

Vilken typ av ytor har testprodukten använts på?

Handfat, badrumsporslin

Badrumsinredning, t.ex. skåp och bänkar

Kakel och/eller klinker

WC

Golv – ange typ: sten, klinker, terazzo, linoleum eller annat? _____

Annat: _____

Testperiod

Startdatum: _____ Slutdatum: _____

Hur många gånger har testprodukten testats på samma ställe under den angivna testperioden? _____

Hur länge har du använt jämförelseprodukten? _____

Cirka hur ofta används jämförelseprodukten? _____

Användning

Hur har produkten använts (städmaskin, mopp, trasa o.s.v.)? _____

Var har produkten använts? På vilka bruksområden har produkten använts (skola, restaurang, hotell, kontor, hemmiljö)?

Vilken typ av smuts är den mest problematiska inom detta område?

Bedömning av produkten:

När testperioden avslutas ska testprodukten jämföras med jämförelseprodukten och bedömmas enligt följande tabell:

	Sämre	Likvärdig	Bättre
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts (huvudsakligen fett- och tvålrester) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Sura produkter: Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort kalkavlagringar i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Alkaliska produkter: Hur bedömer du testproduktens förmåga att förebygga kalkavlagringar i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens skonsamhet på de rengjorda ytorna i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtids-verkande effekt (residual cleaning), d.v.s. förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Kommentarer: _____

Information om teststället/testföretaget

Rengöringstestet och tillhörande bedömning är genomfört av:

Företagets namn: _____

Företagets adress: _____

Kontaktperson: _____

Telefon: _____

Om det uppstår frågor kring testet så kontaktas i första hand producenten av produkten, men Nordisk Miljömärkning kan även komma att kontakta testpersonen vid tveksamheter.

Bilaga 5c Effektivitetstest för glas- och fönsterrengöringsmedel

Följande frågeformulär ska besvaras (alla frågor) av varje testperson.

Information om testet

Namn på testprodukten (den produkt som ansöker om Svanenmärkning):

Dosering av testprodukt: _____

Namn på jämförelseprodukt (= den produkt som normalt används):

Dosering av jämförelseprodukt: _____

Vilka ytor har testprodukten använts på?

Fönster

Speglar

Andra glasytor: _____

Annat: _____

Testperiod

Startdatum: _____ Slutdatum: _____

Hur många gånger har testprodukten testats på samma ställe under den angivna testperioden? _____

Hur länge har du använt jämförelseprodukten? _____

Cirka hur ofta används jämförelseprodukten? _____

Användning

Hur har produkten använts (vilken metod)? _____

Var har produkten använts (skola, kontor, hotell, restaurang, hemmiljö)?

Vilken typ av smuts är den mest problematiska inom detta område?

Bedömning av produkten:

När testperioden avslutas ska testprodukten jämföras med jämförelseprodukten och bedömmas enligt följande tabell:

	Sämre	Likvärdig	Bättre
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts (huvudsakligen fina partiklar) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort fett (huvudsakligen fingeravtryck) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Lämnar testprodukten mer ränder än jämförelse produkten på ytan?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), d.v.s. förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Kommentarer: _____

Information om teststället/testföretaget

Rengöringstestet och tillhörande bedömning är genomfört av:

Företagets namn: _____

Företagets adress: _____

Kontaktperson: _____

Telefon: _____

Om det uppstår frågor kring testet så kontaktas i första hand producenten av produkten, men Nordisk Miljömärkning kan även komma att kontakta testpersonen vid tveksamheter.

Bilaga 5d Effektivitetstest för rengörande golvvårdsmedel

Följande krav ställs:

- Produkten ska användas av minst 5 testpersoner i 3 månader.
- Produkten måste ge ett tillfredsställande resultat på de typer av golv som polishen/underhållsprodukten är avsedd för.
- Trafikunderlaget som produkterna testas på ska motsvaras av normal trafik i korridorer i stora kontorsbyggnader.

I användartestet anger testpersonerna olika egenskaper för produkten med en betygsskala från 1 till 5, där 5 är bäst och 1 är sämst.

Typer av golv som ska testas:

- Alla typer av golv som produkten marknadsförs mot ska ingå i testet. Minst en testperson per golvtyp krävs.

Krav för varje parameter:

- Betyget 1 är underkänt och får inte finnas för någon parameter.

Krav för den samlade bedömningen av produkten:

- Betyg 3 ska erhållas från åtminstone 4 av de 5 testpersonerna (minst 80 % av testpersonerna).
- Betyget 1 är underkänt och får inte finnas bland testresultaten.

För varje produkt utvärderas varje parameter separat (testparametrar). För icke-standardprodukter kan Nordisk Miljömärkning godkänna att testpersoner gör ytterligare poängbedömning för andra övergripande egenskaper. Nedanstående tabell ska användas.

Produkttyp	Golvtyp	Testparameter	Poäng (1–5 p, där 5 är bäst)
Tvättpolish/tvättvax Namn på produkten:	För vilken golvtyp är produkten tänkt (fills i av producenten):	Tolkning: Hur lätt är det att stryka ut produkten? Skummar produkten vid utstrykning? Produktens lukt? Renhållning/underhåll med produkten: Avlägsnar produkten klackmärken? Produktens förmåga att behålla glansen? Halkskydd? Vattentålighet? Rengöringseffekt?	 _____ P _____ P _____ P _____ P _____ P _____ P _____ P
Övergripande värdering av produkten, 1–5 p, där 5 är bäst (här kan även andra parametrar än ovanstående skrivas, t.ex. borttagning, torktid innan nästa lager, slitagestyrka m.m.):			 _____ P
Testperiod:			
Golvtyp:			
Har städmaskiner används?			
Övergripande kommentar:			
Testpersonens namn:			

Bilaga 5e Sammanställning av resultatet

Fylls i av den som ansöker om Svanenlicens för produkten.

Datum: _____

Namn på testprodukten: _____

Beskrivning av hur testpersonerna valts ut: _____

Hur många frågeformulär skickades ut? _____

Hur många frågeformulär kom tillbaka ifyllda? _____

Tabell för sammanställning av samtliga svar:

Resultaten från frågeformulären samlas i relevant tabell nedan.

Resultatet anges i % av alla svar.

Tabell 1 Allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel

	Sämre (%)	Likvärdig (%)	Bättre (%)
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens skonsamhet på de rengjorda ytorna i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), d.v.s. förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Tabell 2 Sanitetsrengöringsmedel

	Sämre (%)	Likvärdig (%)	Bättre (%)
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts (huvudsakligen fett- och tvålrester) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort kalkavlagringar i jämförelse med jämförelseprodukten (sura produkter)?			
Hur bedömer du testproduktens förmåga att förebygga kalkavlagringar i jämförelse med jämförelseprodukten (alkaliska produkter)?			
Hur bedömer du testproduktens skonsamhet på de rengjorda ytorna i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), dvs förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Tabell 3 Fönster- och glasrengöringsmedel

	Sämre (%)	Likvärdig (%)	Bättre (%)
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort smuts (huvudsakligen fina partiklar) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Hur bedömer du testproduktens förmåga att ta bort fett (huvudsakligen fingeravtryck) i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Lämnar testprodukten mer ränder än jämförelse produkten på ytan?			
Hur effektiv anser du testprodukten var i jämförelse med jämförelseprodukten?			
Produkter med mikroorganismer: Hur bedömer du produktens förmåga till långtidsverkande effekt (residual cleaning), dvs förmåga att bryta ner fett, stärkelse och protein?			

Kommentarer: _____

Datum: _____

Signatur: _____

Namnförtydligande: _____

Bilaga 6 Laboratorietest

Denna bilaga beskriver ett förslag till laboratorietest, för proffs och konsumentprodukter. Andra välbeskrivna och väldokumenterade tester kan användas, men om en annan test än denna väljs så ska testen godkännas av Nordisk Miljömärkning innan det genomförs.

Syftet med laboratorietestet är att visa om testprodukten är bättre eller lika bra på att göra rent som en referensprodukt* samt att testprodukten inte skadar de ytor som den marknadsförs för.

**Med referensprodukt menas här en jämförelseprodukt som är inom samma kategori och tänkt för samma bruksområde. T.ex. en proffsprodukt för WC-rengöring testas mot ett annat proffs WC-rengöringsmedel och en konsumentprodukt för kök testas mot en konsumentprodukt för kök.*

Förslag till laboratorietest

Testinstitutet ansvarar för att uppfylla dessa ramkrav för att säkra att testet ger ett pålitligt resultat. Fråga 1 och 2 ska besvaras av den ansökande.

Referensprodukt

Testprodukt och referensprodukt/jämförelseprodukt ska testas på samma sätt. Båda produkterna ska vara av samma kategori (proffs/konsument samt RTU/koncentrat) och till samma användningsområde (WC, kök, sanitet, allrengöring, fönster o.s.v.), se avsnitt "Vad kan Svanenmärkas".

Dosering

Den lägsta angivna doseringen för normal besmutsning ska användas vid effektivitetstestet för både testprodukt och referensprodukt.

Vattentest

Vid testet ska även ett vattentest utföras med samma mängd vatten som i de andra försöken. Data från vattentestet ska sammanställas tillsammans med övriga testdata. Test- och referensprodukt ska vara bättre än vatten vid testerna.

Smuts

Smutsen som används i respektive test ska vara relevant för respektive produkts användningsområde enligt följande:

- Sanitets- och WC-rengöringsmedel testas för fett- och kalklösande effekt.
- Allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel testas för fettlösande effekt.
- Fönster- och glasrengöringsmedel testas för fett (typ fingeravtryck) och fina partiklar ("particulate matter")

Krav på testlaboratorium

Kraven på testlaboratorierna finns angivna i bilaga 2.

Krav

1. Dosering

Dosen som ska användas är den lägsta rekommenderade dosering för normalbesmutsning som finns angiven på test- respektive referensprodukt. Om doseringen uppges i ett intervall används den lägsta doseringen i intervallet.

Ange dosering för testprodukten och för referensprodukten.

2. Referensprodukt

Referensprodukten ska vara nyinköpt och inom samma användningsområde (t.ex. köksrengöring, allrengöring, fönsterrengöring) samt kategori (t.ex. proffsprodukt koncentrat eller konsumentprodukt färdigförtunnad) som testprodukten.

Referensprodukten ska vara en produkt som är väletablerad/välkänd på marknaden.

Besvara följande:

- Hur länge har referensprodukten funnits på marknaden?
- Vilka användningsområden är desamma för testprodukten och referensprodukten?
- Varför har just denna produkt valts som referensprodukt för detta test?

3. Ytor

De ytor som används ska vara relevanta för det användningsområde som testprodukten marknadsförs för. Om valda ytor än de som produkten marknadsförs mot så ska detta förklaras.

Besvara följande:

- Vilken typ av ytor har använts i testet?
- Varför har dessa ytor valts?
- Är testprodukten skonsam mot denna typ av ytor?

4. Smuts

Smutsblandningen ska vara relevant för användningsområdet som produkten är avsedd för i enlighet med tabellen nedan. Smutsblandningen ska vara homogen och baserad på välbeskrivna och tillgängliga substanser.

Tabell 1

Produkttyp/Användningsområde	Smutstyp/er
Sanitetrengöringsmedel och WC-rengöringsmedel	Fett/kalktvål och kalk
Allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel	Fett
Fönster- och glasrengöring	Fett (typ fingeravtryck) samt fina partiklar ("particulate matter", såsom damm och/eller sot)

Ange smutsens sammansättning.

Beskriv sammansättningens relevans i förhållande till produktens användningsområde.

5. Rengöringsprocedur

Rengöringsproceduren ska vara relevant för produkttypen. Testet görs på de smutstyper som finns angivna i tabell 1, för den testproduktens användningsområde.

Den kalklösande effekten kan bestämmas gravimetriskt. Borttagning av fett bestäms med reflektans. Borttagning av partiklar kan bestämmas gravimetriskt eller med reflektans.

- Beskriv rengöringsproceduren och redogör för dess relevans.

6. Beskrivning av utförande

Testprodukt, referensprodukt och vatten testas med lika många paralleller (minst 10 per produkt). Testet utförs genom att en sats smuts blandas till, vilken ska räcka till samtliga tester. Smutsen fördelas på minst 30 plattor av relevant material, se avsnitt "3 Ytor". Därefter görs tester med testprodukten, referensprodukten och vatten.

Testet görs på ett slumpmässigt urval av de besmutsade plattorna, d.v.s. minst 10 plattor väljs slumpmässigt ut för att testa testprodukten, 10 andra väljs ut till försöken med referensen och 10 väljs ut till försöken med vatten.

Reflektansen ska mätas på alla plattor före och efter besmutsningen samt efter rengöring.

Reflektans kan också bestämmas visuellt om det tydligt redogörs för hur denna bedömning genomförts på ett reproducerbart vis.

Rengöringseffektiviteten, EFF, räknas ut separat för varje platta och sätts in i en tabell.

- Beskriv hur besmutsningen gjorts samt hur rengöring och mätning/bedömning genomförts.
- Ange rådata från invägningarna samt värden för reflektansmätningarna.

7. Beräkning av rengöringseffektivitet (EFF)

Rengöringseffektivitets-index beräknas enligt följande:

$$EFF = (Rc - Rb) / (Ra - Rb)$$

Ra = Reflektans innan besmutsning (d.v.s. på ren platta)

Rb = Reflektans efter besmutsning

Rc = Reflektans efter rengöring

Detta görs för varje enskild parallell för testprodukten och referensprodukten. På samma sätt görs beräkningar av EFF för vatten.

Vidare beräknas följande:

EFFp = Genomsnitt/Medelvärde av EFF-värden för testprodukten

EFFr = Genomsnitt/Medelvärde av EFF-värden för referensprodukten

EEFv = Genomsnitt/Medelvärde av EFF-värden för vatten

Kravnivå

För sanitetsrengöringsmedel ska både fett- och kalklösande effekt dokumenteras. Båda ska då uppfylla ett av de två nedanstående kraven (7.1a eller 7.1b).

Allrengöringsmedel och köksrengöringsmedel behöver endast fettlösande effekt uppfylla ett av de två kraven (7.1a eller 7.1b).

Fönster- och glasrengöringsmedel ska fettlösande effekt och borttagande av partiklar uppfylla ett av de två kraven (7.1a eller 7.1b).

Samtliga tester av produkten ska även visa att resultatet är bättre än rengöring med enbart vatten, se 7.2.

7.1 a

Med hjälp av ett 95 procentigt konfidensintervall ska det kunna visas att testprodukten har en bättre eller likvärdig rengöringseffekt som referensprodukten, eller

7.1 b

EFFp EFFr

7.2 Rengöringsförmåga bättre än vatten

Oavsett om bedömningen av rengöringseffektiviteten gjorts enligt 7.1a eller 7.1b så ska följande uppfyllas:

EFFp > EFFv

- All rådata från samtliga tester ska anges.
- Rengöringseffektiviteten EFF beräknas och anges med två gällande siffror för varje enskild platta. Därefter beräknas genomsnitt/medelvärde för testprodukt, referensprodukt respektive vatten som separata värden.
- Redogörelse för beräkning enligt 7.1a eller 7.1b som visar att kravet uppfylls.
- Rengöringseffektiviteten för testprodukten i förhållande till vatten ska anges (7.2).

Rapporten ska innehålla:

- Formuleringsnummer som visar kopplingen till produktnamnet och den version av receptet som finns i licensansökan.
- Resultat för krav 1-7 i denna bilaga, inklusive all rådata.
- Information om laboratoriet, som visar att laboratoriet uppfyller kraven i bilaga 2.

Test av rengörande golvvårdsmedel för konsumenter

Rengörande och vårdande egenskaper mäts antingen visuellt eller optiskt. Testprodukten måste vara bättre eller lika bra som en annan likvärdig produkt. Jämförelseprodukten ska vara väl etablerad på marknaden i det land eller de länder där produkten kommer att marknadsföras.

Krav

Testmetod, testpersoner, testförhållanden (t.ex. golvtyp, smutstyp nedsmutsningsgrad, rengöringsmetod m.m.) ska redovisas.

Bilaga 7 Parfymämnerna på "26-listan" (Tvätt- och rengöringsförordningen 648/2004/EEC)

Amyl cinnamal	122-40-7	Amylcinnamyl alcohol	101-85-9
Anisyl alcohol	105-13-5	Benzyl alkhol	100-51-6
Benzyl benzoate	120-51-4	Benzyl cinnamate	103-41-3
Benzyl salicylat	118-58-1	Cinnamal	104-55-2
Cinnamyl alkohol	104-54-1	Citral	5392-40-5
Citronellol	106-22-9	Coumarin	91-64-5
d-limonen	5989-27-5	Eugenol	97-53-0
Farnesol	4602-84-0	Gerianol	106-24-1
Hexyl cinnamal-dehyd	101-86-0	Hydroxycitronella	107-75-5
Hydroxymethyl-phentyl cyclohex-enecarbox- aldehyd (= Lyrall)	31906-04-4	Isoeugenol	97-54-1
		Linalool	78-70-6
Methyl heptine carbonat	111-12-6	Gamma-methylionon	127-51-5
Oakmoss extract	90028-68-5	Treemoss extract	90028-67-4

Lilial (CAS 80-54-6) har självklassificerats med Rep2, H361 och utesluts därför genom K4 CMR-ämnena. Den finns därför inte längre med på listan ovan.

Bilaga 8 Intyg från producent av golvvårdsmedel

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av rengörande golvvårdssmedel.

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid detta tidpunkten. Med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningssprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.

Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer $\leq 100,0$ ppm ($\leq 0,01000$ viktprocent, $\leq 100,0$ mg/kg) i den Svanenmärkta produkten.

Föroreningar i en råvara i koncentrationer $\geq 1,0$ % räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, "scavengers" (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over" från andra eller tidigare produktionslinjer.

Konsumentprodukt

Professionell produkt

K4: Innehåller produkten ämnen som är klassificerade som eller som kan avspalta ämnen som är cancerogena (Carc), mutagena (Muta), reproduktionsskadliga eller skadliga för ammande barn (Lact.), enligt tabell 2?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		
K6: Innehåller produkten VOC:er över 0,5 vikt%? (definierad enligt 1999/13/EF som ämnen som vid 20 °C har ett ångtryck $>0,010$ kPa)	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		
K6: Innehåller produkten fosfor över 0,2 vikt%	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		

K6: Innehåller produkten:		
Ftalater	Ja ☐	Nej ☐
Alkyfenoletoxylater (APEO) och/eller alkyfenniferivat (APD)	Ja ☐	Nej ☐
Halogenerade och aromatiska lösningsmedel	Ja ☐	Nej ☐
EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter	Ja ☐	Nej ☐
DTPA (diethylene triamine pentaacetic acid, CAS 67-43-6) LAS (lineara alkylbensulfonater)	Ja ☐	Nej ☐
Fosfonater	Ja ☐	Nej ☐
Parfym	Ja ☐	Nej ☐
Färger och pigmenter	Ja ☐	Nej ☐
Ämnen som värderas som "Substances of very high concern", enligt REACH artikel 59: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp .	Ja ☐	Nej ☐
Nanopartiklar (från nanomaterialer)*	Ja ☐	Nej ☐
<p><i>* Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU-kommissionens definition av nanomaterial daterat den 18 oktober 2011, med undantaget att gränsen för partikelstorleksfördelningen är minskad till 1 % "Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 1 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1-100 nm". Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 1 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.</i></p>		
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		
K7: Innehåller produkten konserveringsmedel?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, är konserveringsmedel tillsatt för att konservera produkten eller råvaran?		
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		
K10: Innehåller produkten ämnen som är klassificerade med någon av faroangivelserna H410, H411 eller H412?	Ja ☐	Nej ☐
K20: Innehåller emballaget (inklusive korkar, lock, pumpar och etiketterna) PVC eller andra typer av halogenerade plastmaterial?	Ja ☐	Nej ☐

K23: Uppfylls relevanta nationella regler, lagstiftning och/eller branschavtal beträffande återvinningssystem för produkter och emballage i de nordiska länderna där de Svanenmärkta produkterna marknadsförs/ska marknadsföras?		
Finland (t.ex. PYR)	Ja ☐	Nej ☐
Sverige (REPA)	Ja ☐	Nej ☐
Norge (Grønt Punkt)	Ja ☐	Nej ☐

Vid ändringar i sammansättningen av råvaran ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum	Företagsnamn/ ev. stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift (elektronisk underskrift accepteras)
Telefon	E-post

Bilaga 9 Intyg från råvaruproducent

Används i samband med ansökan om licens för Svanenmärkning av rengörande golvvårdssmedel.

Detta intyg är baserat på den vetskap vi innehar vid detta tidpunkten. Med förbehåll för utveckling och ny vetskap. Skulle sådan ny vetskap uppstå, så är undertecknad förpliktad till att sända in ett uppdaterat intyg till Nordisk Miljömärkning.

Råvarans namn: _____

Tillåter ni att denna bilaga ingår i Nordisk Miljömärknings interna kemikaliedatabas?

Ja Nej

Ja – underskriven bilaga ska bara skickas in en gång och kan därefter användas i handläggning av alla ansökningar i alla länderna

Nej – det ska skickas in en ny underskriven bilaga får varje ansökare

Ingående ämnen: alla ämnen i den Svanenmärkta produkten, inklusive tillsatta additiv (t.ex. konserveringsmedel och stabilisatorer) från råvarorna. Kända avspaltningsprodukter från ingående ämnen (t.ex. formaldehyd, arylamin, in situ-genererade konserveringsmedel) räknas också som ingående.

Föroreningar: rester från produktionen inkl. råvaruproduktionen som återfinns i en råvara eller den färdiga Svanenmärkta produkten motsvarande koncentrationer $\leq 100,0$ ppm ($\leq 0,01000$ viktprocent, $\leq 100,0$ mg/kg) i den Svanenmärkta produkten.

Föroreningar i en råvara i koncentrationer $\geq 1,0$ % räknas alltid som ingående ämnen, oavsett koncentrationen i den Svanenmärkta produkten.

Exempel på vad som räknas som föroreningar är resthalter av följande: reagenser inkl. monomerer, katalysatorer, biprodukter, "scavengers" (dvs. kemikalier som används för att eliminera/minimera oönskade ämnen), rengöringsmedel till produktionsutrustning, "carry-over" från andra eller tidigare produktionslinjer.

Bilagan kan sändas direkt till Nordisk Miljömärkning i det land där ansökningen ska behandlas.

K4: Innehåller råvaran ämnen som är klassificerade som eller som kan avspalta ämnen som är cancerogena (Carc), mutagena (Muta), reproduktionsskadliga eller skadliga för ammande barn (Lact.), enligt tabell 2?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		
K6: Innehåller råvaran VOC:er (definierad enligt 1999/13/EF som ämnen som vid 20 °C har ett ångtryck $>0,010$ kPa)	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		

K6: Innehåller råvaran fosfor	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		
K6: Innehåller råvaran:		
Ftalater	Ja ☐	Nej ☐
Alkylfenoletoxylater (APEO) och/eller alkylfenolderivat (APD)	Ja ☐	Nej ☐
Halogenerade och aromatiska lösningsmedel	Ja ☐	Nej ☐
EDTA (Ethylenediaminetetraacetic acid) och dess salter	Ja ☐	Nej ☐
DTPA (diethylene triamine pentaacetic acid, CAS 67-43-6) LAS (lineara alkylbensensulfonater)	Ja ☐	Nej ☐
Fosfonater	Ja ☐	Nej ☐
Parfym	Ja ☐	Nej ☐
Färger och pigmenter	Ja ☐	Nej ☐
Ämnen som värderas som "Substances of very high concern", enligt REACH artikel 59: http://echa.europa.eu/chem_data/candidate_list_en.asp .	Ja ☐	Nej ☐
Nanopartiklar (från nanomaterialer)*	Ja ☐	Nej ☐
<p><i>* Nanomaterial/-partiklar definieras enligt EU kommissionens definition av nano-material daterat den 18 oktober 2011, med undantaget att gränsen för partikelstorleksfördelningen är minskad till 1 % "Ett naturligt, oavsiktligt framställt eller avsiktligt tillverkat material som innehåller partiklar i fritt tillstånd eller i form av aggregat eller agglomerat och där minst 1 % av partiklarna i antalsstorleksfördelningen har en eller flera yttre dimensioner i storleksintervallet 1-100 nm". Exempel är ZnO, TiO2, SiO2, Ag och laponite med partiklar i nanostorlek i koncentration över 1 %. Polymeremulsioner räknas inte som nanomaterial.</i></p>		
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		
K7: Innehåller råvaran konserveringsmedel?	Ja ☐	Nej ☐
Om ja, är konserveringsmedel tillsatt för att konservera råvaran?		
Om ja, ange kemiskt namn, CAS-nr. och mängd i ppm, w/w % eller mg/kg:		
K10: Innehåller råvaran ämnen som är klassificerade med någon av faroangivelserna H410, H411 eller H412?	Ja ☐	Nej ☐

Vid ändringar i sammansättningen av råvaran ska ett nytt intyg om uppfyllelse av kraven skickas in till Nordisk Miljömärkning.

Ort och datum	Företagsnamn/ ev. stämpel
Ansvarig person	Ansvarig persons underskrift (elektronisk underskrift accepteras)
Telefon	E-post